www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, money-ордери і чеки треба адресувати на адресу „SVOBODA"

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., второк 23-го жовтня 1917. Ч. 125. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, October 23, 1917. No. 125.

МОСКВА ОСЇДКОМ РОС. ПРАВИТЕЛЬСТВА.

Отворенє провізоричного російського парляменту. -- Авксентієв вибраний президентом.

Опорожненє пристани, Реваль. - Німцї здобули острови Моон і Даґо. - 5.000 полонених.

ДВА НІМЕЦЬКІ КОРАБЛІ ЗАТОПИЛИ В ОДНІЙ БИТВІ 2 ВОЄННІ І 10 ТОРГОВЕЛЬНИХ КОРАБЛІВ.

В РОСІЇ.

—o—

Москва осїдком російського правительства.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЄТРОҐРАД, 19. жовтня. — **Москва, старинна столиця Расії, буде знова осїдком правительства.**

Поминаючи небезпеку, яка грозить Петроґрадови з причини успіху німецької фльоти в російськім заливі, через що місто найлїпше би впрост серед воєнної полоси, єю зміну приняли радо маючі і конституцийні елементи, бо вважають більше російську ніж Петроґрад і правительство буде меньше стояти під впливом радикальних і крайних проводирів, яким зроблено закид, що вони працюють в інтересї Німеччини.

„Хоч ще не назначено точного реченця, воно станеть ся в найблизшій будучности, — сказав Кішкін, міністер публичної помочи, заповідаючи в розмові з кореспондентом „Біржевих Ведомостий" намір правительства щодо перенесеня свого осїдку. — **Від тепер нїхто не одержить дозволу їхати в Москву, хиба що їде в інтересї парвильства,** — додав він. — **Намірене перенесене переводить ся в департаментах правительства вже від довшого часу.**

25. жовтня перенесене осїдку правительства до Москви.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЄТРОҐРАД, 20. жовтня. — Премієр Керенський, котрий, як се було урядово подане, знова удав ся на боевий фронт, зложив вчера на засїданю кабінету звіт зі своєї останної візити на боевім фронтї з розмов з головним командантом північного фронту. **Головним предметом нарад було опорожнене Петроґраду.** Премієр висказав гадку, що опорожнене не є некуче та що його повинно переводити ся постепенно.

Оповіщене про недалеке перенесене правительства не викликало серед населеня жадного переполоху. **Загалом говорячи, революційні і демократичні партії, а передівсїм крайні елементи, противлять ся перенесеню.**

Початок перенесеня правительства до Москви назначено на день 25. жовтня, в котрім то дни меньші департаменти будуть перенесені. Однак властиве правительство не буде правдоподібно перенесене перед днем 15. падолиста.

Бюра правительства будуть містити ся в Кремли.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Правительство займе один з будинків в старинній столиці, Кремли.

Тимчасова Рада, як сподїють ся, відбуде завтра засїдане в Петроградї, а відтак перенесеть ся до Москви.

Правительство находить ся в такімсамім положеню, що й правительство французьке, коли воно в першім роцї війни перенесло ся до Бордо. Урядове проголошене сього наміру має відбути ся на першім засїданю Тимчасової Ради.

У Москві шукають ся за поміщенем для парляменту, як також для дипльоматичних тїл.

Большевики протестують проти перенесеня правительства до Москви.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Центральний комітет роб. і салд. депутатів протестують проти перенесеня осїдку правительства до Москви.

Комітет заявив, що він не пійде за правительством, але позістане в Петроґраді враз з революційним пролетаріятом аж до послїдної хвилї.

Отворене провізоричного парляменту. — „Сила не зломить Росію", заявив Керенський.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЄТРОҐРАД, 20. жовтня. — **Премієр Керенський при отвореню засїдання російського провізоричного парляменту (Тимчасової Ради), яке відбуло ся в Маринськім театрі, виголосив огнисту бесїду, в котрій заявив:**

„Росія хоче мира справедливого, але ми нїколи не склонимо своїх голов перед силою".

Сю заяву гучно оплескували члени всїх політичних партій. Дальше заявив він:

„Ми мусимо бороти ся лише в обороні вітчини".

Лївиця-большевики лиш часом оплескували. Богато членів, між ними кількох кадетів, було неприсутних. Льожі для посла американського і послів инших союзних держав зарезервовано по лївій сторонї.

У своїй бесїдї премієр Керенський висказав ся з великим признанем про хоробрість російських моряків, але заявив, що сього не може сказати про сухопутну армію Росії.

Авксентієв вибраний президентом.

По промові премієр передав президію в руки Катерини Брешковської „бабушки революції", яко найстаршого члена в тимчасовім парляментї. Її яко тимчасового президента повитано гучними оплесками. По промові візвала вона збори до вибору президента.

Більшостию 288 голосів зістав вибраний Авксентієв, голова екзекутивного комітету ради селянських депутатів.

Брешковська заявила, що **нарід повинен бути паном землї, яку він управляє. Лише розвязане земельного питаня,** заявила вона, може відвернути від держави небезпечну боротьбу. І тому, коли рада республики сердечно бажає помогти державі, мусить полагодити се питанє з вимогами російської історії і, додала вона, нехай російські поодинокі класи не противлять ся такому полагодженю".

Авксентієв, приймаючи вибір, заявив, що рада республики візьме без сумніву під розвагу справу заключеня демократичного мира на підставі нового розвою народів, але через якийсь час Росія не може залишити оборони держави, в котрім то напрямі повинні бути звернені майже всї зусиля кождого горожанина.

Троцький і большевики опустили засїдане.

По виборі урядників, виголосив промову до зібраних Лев Троцький, президент центрального екз. комітету петроградської ради роб. і салд. депутатів. **В острий спосіб напав він на правительство, представляючи його яко невідповідальне і зневажаючи членів буржуазії, які через свої поведеня — заявив він — є причиною заворушень серед селян, що вони причинили ся до зросту неладу, який принесла війна, і старають ся звести на маніяці установчі збори.**

Большевики, — заявив він — **не можуть працювати з таким правительством** анї з таким провізоричним парляментом.

„Я, — додав він — **іду сказати робітникам, жовнірам і селянам, що революція і нарід є в небезпецї".**

З окликами в честь демократичного мира і установчих зборів всї большевики опустили салю. Прочі члени кликали за ними: „Щасливої вам дороги!"

—o—

Мирова програма центрального комітету роб. і салд. депутатів.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПЄТРОҐРАД, 21. жовтня. — Російська мирова програма, уложена центральним екз. комітетом рад роб. і салд. депутатів у формі інструкцїй для Скобедева, бувшого міністра праці, а теперішного відпоручника на конференцію в Парижи, складаєть ся з отсих 15 головних точок:

1. Опорожнене Німцями Росії і автономія для Польщі, Литви і провінцій лотиських.

2. Автономія турецької Вірменії.

3. Полагоджене справи Альзациї і Льотарингії при помочи плебіциту. Голосоване має бути переведене місцевими цивільними властями по відступленю всїх військ обох воюючих сторін.

4. Відбудоване Бельґії і її давних границь і відшкодоване за її втрати з міжнародного фонду.

5. Відбудоване Сербії і Чорногори з подібним відшкодованем. Сербія має одержати доступ до Адрійського моря. Босна і Герцеґовина має одержати автономію.

6. Спірні балканські землї мають одержати провізоричну автономію, а відтак справу порішить плебісцит.

7. Румунія має бути відбудована у її давних границях під услівем, що Добруджа одержить автономію а Жиди рівні права з другими.

8. Автономія для італійських земель в Австрії має слїдувати по переведеню голосованя.

9. Звернене Німеччині її кольонїй.

10, Відбудоване Греції і Персії.

11. Зветралізоване водних доріг, між тими також каналів, Суез і Панама. Свобода мореплавби для торговельних кораблїв. Знесене права топити підчас війни торговельні кораблї.

12. Всї воюючі мають зречи ся контрибуцій і відшкодовань в якійнебудь формі, але гроші, видані на удержане полонених і всї контрибуції, наложені підчас війни, мають бути звернені.

13. Торговельні договори не можуть мати за підставу мирові договори. Кожда держава може лїдати тут независимо щодо своєї торговельної полїтики, але всї держави мають заявити ся проти економічної бльокади по війнї.

14. Усїхня мира мають бути уложені на мировій конференції, яка має складати ся з делеґатів, вибраних народом і потверджених парляментом. Дипльомати не сьмїють заключати тайних договорів.

15. Постепенне розоружене на суші і на мори та впроваджене не-військової системи.

Німцї займили остров Моон і взяли 5.000 полонених.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

БЕРЛІН, 19. жовтня (через Лондон). — **Урядово доносять, що на острові Моон, в ригськім заливі, полонено два російські полки піхоти, які числили разом 5.000 жовнірів.**

Звіт ґенерального штабу звучить:

„На східнім фронтї: Під командою ґен. Есторфа наші війска, переправивши ся в човнах через залив, через таму на західне побереже острова Моон, перевели скорий наступ проти російських військ. Неприятель ставив опір, але його переможено і в полудне цїлий остров находив ся в наших руках.

„Два російські полки піхоти, разом 5.000 людий, взято в полон. Воєнна добича, забрана на островах, Езель і Моон, є велика. Один член дивізійного штабу і трох членів зі штабу бриґади попали в наші руки.

„Ескадри нашої фльоти, які маневрують дооколо острова Моон, звели кілька разів битву з кораблями неприятеля. Російський корабель „Слава" почав горіти від наших стрілів, а опісля потонув між островом Моон а напиоти положеного острова Шільдав. Наші військові і морські лїтаки подавали добрі інформації про місце побуту сил неприятеля, як на суші так і на мори. Вони атакували кілька разів успішно неприятеля, уживаючи при тім бомб і машинових крісів".

Опорожнене пристани, Реваль.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

„Ескадри російської фльоти, які маневрують дооколо острова Моон, звели кілька разів битву з кораблями неприятеля. Російський корабель „Слава" почав горіти від наших стрілів, а опісля потонув між островом Моон а напиоти положеного острова Шільдав. Наші військові і морські лїтаки подавали добрі інформації про місце побуту сил неприятеля, як на суші так і на мори. Вони атакували кілька разів успішно неприятеля, уживаючи при тім бомб і машинових крісів".

Опорожнене пристани, Реваль.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Часописи подають урядове оповіщене, **що опорожнене воєнної пристани, Реваль, над Балтійським морем при візді до фінського заливу, розпочало ся.**

Школи в місті Реваль зістали закриті. Мешканцїв міста перевозять в глиб Росії.

Місто Реваль числить около 65.000 населеня і є віддалений 200 миль на полудневий захід від Петроґраду. Воно є стацією воєнної фльоти і разом з Гельзінґфорсом і Гангом на північнім побережу фінського заливу стереже візду до заливу. Висаджене німецьких військ на побережу Естонії загрозило би містови зі заду.

Корабель „Слава" затоплений власною залогою.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Не меньше ніж 10 німецьких дреднотів найновійшого типу „Кайзер" і „Кеніґ", 10 кружляків, 50 великих торпедовців і 8 до 10 підводних лодок брало участь у воєнних операціях на мори, доносять з Петроґраду.

Після донесеня російського міністра війни корабель „Слава" зістав затоплений його власною залогою, не будучи всилї боротьи ся з прочими кораблями.

Головна російська балтійська фльота, яка находить ся за великими підмінованими полями фінського заливу, є головним предметом дальших воєнних операцій німецької фльоти поза водами ригського заливу.

Опорожнене Ревалю підносить значне і відповідальність Гельзінґфорсу, Виборґу і Кронштаду, яко заборол проти дальшого наступу німецьких кораблїв з напрямі столиці, але головний обовязок оборони столиці спочиває в руках фльоти.

Російська фльота не може виступити до отвертої боротьби з німецькою.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Російська балтійська фльота зовсїм не може виступити до отвертої боротьби з Німцями в ригськім заливі, не позбуваючи ся відповідальности за оборону фінського заливу, — заявив князь Капніст, член російської адміралїції.

„Німцї, — сказав він — перевели висаджене військ на острові Езель при помочи 12 транспортових кораблїв під охороною 12 воєнних кораблїв ріжних типів, 5 кружляків, великого числа кораблїв помічних і 30 торпедовців. **Було річею неможливою, щоби наша цїла фльота вийшла проти ворога, не позбавляючи себе відповідальности за охорону фінського заливу".**

Князь наводить битву коло Ютляндії яко примір, що в тім случаю не можна було уживати з успіхом підводних лодок. Він додав, що Німцї уживали тихсамих військ, якими здобули остров Езель, також до нападу на остров Даґо. Се вказує, що вони старали ся перевести воєнні операції як найменьшими силами.

Цїли наступу німецької фльоти на Балтійськім мори.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Урядовий звіт каже, що німецькі воєнні операції ясно вказують на те, що **„неприятель постановив за всяку цїну знищити нашу силу на мори, яка боронить сеї околицї".**

Переведене воєнних операцій російською фльотою підчас великої битви в середу і при инших нагодах показало, що воно є ліпше ніж сього загально сподївано ся, з виїмком під одним важним зглядом. А іменно роблено дуже мало ужитку з торпедовців, а зовсїм не було чути про підводні лодки. Беручи на увагу, що сї води є переповнені островами, тому ужите того рода воєнних кораблїв повинно було бути дуже успішне.

У воєнних операціях на Балтійськім мори мають Німцї правдоподібно чотири цїли:

1. Заняти Реваль і приготовити наперед висунені становища до наступу на Петроґрад в слїдуючім роцї.

2. Увільнити фльоту від політичних впливів і його залогу від нарікань.

3. Піддати огню повстанню у Фінляндії і в сей спосіб забезпечити собі нову дорогу до наступу на Петроґрад.

4. Приневолити, коли се можливо, Росію до заключеня окремого мира.

Шкідлива аґітація серед армії знова змагаєть ся.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Ґенерал Черемісов, комендант північного російського фронту, видав розказ, в якім виступає проти аґітації, котра ширить ся поміж жовнірами північної армії.

Він твердже, **що аґітатори розсївають поголоски, що всї жовніри мають бути в означенім дни готові, аби покинути окопи.**

Про трудність у заведеню карности в армії сьвідчить увільнене від кари 80 ґренадерів, які свого часу, були збунтували ся підчас наступу неприятеля на Тернопіль. Отсе вказує, що суд, який видав увільняючий засуд, складав ся з большевиків або був тероризований.

(Продовжене на сторонї 5-ій).

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	в Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
In Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.75 per 6 months	на пів року $1.75
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висилкою замовлення належить додучити мані-ордер або чек.

Число телефону 498 Montgomery.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

З біжучої хвилі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

В 21-нім артикулі про Росію, поміщенім у нюйорській „Івнінг Мейл" (з 19. жовтня) Рета Чайлд Дор, яка повернула недавно з Росії, пише про Україну отсе:

Дійсна боротьба Керенського минувшого літа була з Україною, де основано дійсне правительство. Україна — се величезна територія в полудневій Росії. Вона простягаєть ся до полуднево-західної Сибіри, а на полудни до Чорного моря. Одеса є її першорядною пристанию, а крім неї є ще много визначних міст. Київ є одним з найбільших. Україну, як її називають в Росії, замешкує майже 35,000.000 населення.

Нарід не є московським, стисло говорячи. Він є славянським, але має свою власну мову, літературу, культуру. Московським підданим був він майже 300 літ.

Україна є одноцільним краєм, і є дуже богатою. Вона є тепер богатою під оглядом управи ріллі. Овочі з України є найліпшими в Росії, а винниці достарчають винограду на найліпші вина. Росія була би дуже бідною без сього краю.

В червни Українська (Центральна) Рада, або місцевий сойм, голосувала за основанем републики, за приверненем давної мови і звичаїв і відлучила ся цілковито від російської імперії. Натомісць основано в дійсности провізоричне правительство.

Деякі визначнійші члени Ради радили, щоби Україна остала ся в імперії яко федеративна держава з цілковитою автономією, і сю пропозицію принято вкінци.

В половині червня в Києві відбув ся конгрес українських армій, на якім рішено, що полудневі і полуднево західні армії мають бути цілком сформовані з Українців. Коли би се стало ся, то Рада буде всилі диктувати всякі услівя тимчасовому російському правительству.

Вдійсности так і стало. Військова рада в Одесі вислала до провізоричного російського правительства повідомлене, що як українським жовнірам не позволить ся формувати їх власні полки, то не вишлеть ся на фронт ані одного українського жовніра. Сформовано українські регіменти, деякі з них в Петрограді, а звуки національного гимну „Ще не вмерла Україна" було чути на улицях. Їх вигравали військові орхестри і співали жовніри.

Керенський з поспіхом поїхав до Одеси, Києва і инших міст України. Він взяв зі собою Терещенка, міністра заграничних справ, і одного або двох инших міністрів, і вони зійшли ся на розмову з новим провізоричним правительством (України).

В результаті Керенський цілком уступив, признавши українське тимчасове правительство, хоч і неформально, і підписав, що Україна має бути окремою державою.

*

Отсе вже не перший раз приходить ся нам стрічати, що в заграничній пресі, а з окрема в американській, представляєть ся часто українську справу в неправдивім осьвітленю. Щоби сьому зарадити заходить конечна потреба, щоби Українці спростовували сі всякі неправдиві вісти в американській пресі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

В суботу (20. жовтня) у Відни почала ся конференція австрійської соціялістичної партії. Конференцію отворив секретар партії Скарт, підносячи значінє і вплив російської революції та робітничі масн. Ухвалено одноголосно резолюцію, висловлюючи симпатії для д-ра Фридриха Адлєра, який убив австрійського премієра, графа Штірка, за що відсиджує тепер 18-літну кару в арешті.

Промовляла також пані Профт, яко лідер групи, яка репрезентує погляди подібні до поглядів независимих соціялістів у німеччині. Вона заявила, що її група буде голосувати проти австрійського буджету і всіх воєнних позичок.

XIV. ГОЛОВНА КОНВЕНЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА РОЗПОЧАЛА СЯ.

Вчера (22. жовтня) о годині 1-ій пополудни розпочала ся в Гарісбурґу, Па., XIV. Головна конвенція У. Н. Союза. В нарадах бере участь загалом 118 делеґатів, які заступають 151 відділів У. Н. Союза, і 19 головних урядників.

Конвенційні збори отворив головний предсідатель У. Н. Союза, Дмитро Капітула. Поцюшне подаємо зміст його промови:

Сьвітла Конвенціє! Високоповажні Делеґати і Делеґатки У. Н. Союза!

Отсе припала мені знова честь повитати Високоповажаних Делеґатів і Делеґатки яко учасників XIV. Головної Конвенції У. Н. Союза.

Витаю Вас яко мужів довіря і яко представників тисячів наших членів, які є згуртовані під прапором нашої дорогої орґанізації, У. Н. Союза.

Заки приступимо до самих нарад в справах нашої орґанізації, є нашим обовязком пригадати собі, що ми пережили і переживаємо хвилі найбільшої історичної події, що ми жиємо в часах великої всесьвітної війни.

Вже попередна XIII. конвенція нашої орґанізації припала на час великої війни. Ніхто тоді не думав, що й слідуючу конвенцію прийдеть ся нам відбувати ще серед сильнійшого гуку гармат, ще серед страшнійшої братовбивчої різні.

Доба від попередної XIII. конвенції в Бофало до теперішної в Гарісбурґ — се час великої сьвітової війни, час великих нещасть і великої руїни.

І нашому народови принесла війна велике знищенє. Але вона принесла українському народови також і щастє, **бо освободила Україну з довгої царської неволі.**

Війна прискорила російську революцію. Тяжке положенє Росії з приводу війни дало революції могучу силу і славну побіду.

Через цілу сю трилітну воєнну добу також й американські Українці переживали долю й недолю своєї давної вітчини, далеко за морем.

Все, що боліло наших братів у старім краю, відчували й ми тут, а найбільше боліло нас те, що зносини зі старим краєм були щораз більше утруднені, поки не зістали майже зовсім перервані.

За той час майже цілковито відокремлено від рідного краю американські Українці мусіли жити немов своїм власним житєм, але все і передівсім памятали про рідний край, на який спала страшна воєнна руїна.

Американські Українці мусіли провадити свою політику, визначити свій політичний шлях.

Від початку війни аж до вибуху революції в Росії політика американських Українців була рішучо проти-російська, значить, була проти царської самодержавної Росії, яка всіми силами стреміла до знищеня українського народу.

Ся політика проявила ся ще яркійше, коли царська Росія наїхала на Галичину, Буковину і угорську Русь та зачала ті наші краї нищити і московщити.

Тоді американські Українці голосно ставали в обороні своїх прав, які наш нарід здобув собі працею і боротьбою в Австрії.

Се називано мильно австрофільством, але се було самооборонею і самооборонею перед руїною, яку несла нашому народови армія тодішної ще царської Росії.

Настрій серед американських Українців, а також і їх політика змінили ся аж минувшої осени, коли то дня 5-го падолиста 1916 р. принесли телеграми урядову вістку, що два цісарі, німецький і австрійський, підписали проклямацію, в якій обіцяли самоетійну Польщу, а для Галичини заповіли відокремленє і польську автономію.

Наш нарід знає добре, що значить польська автономія: се значить польська неволя для українського народу в Галичині. Та неволя, яку Українці терпіли і терплять від Поляків, коли Галичина є ще коронним краєм Австрії, — по відокремленю стала би далеко страшнійшою.

Ся проклямація цісарів викликала велике обурене не лише серед наших земляків в Галичині, але й тут серед українських імігрантів. І таксамо як там, так і тут піднесено рішучі протести проти замаху на права нашого народу.

Опісля австрійське правительство развраз відкладало переведене в житє цісарського письма, не хотячи собі зражувати Українців, але холодний настрій нашого народу супроти Австрії вже не зміняв ся.

А коли прийшов великий день, день 15-го марта сього року, в котрім упала царська власть в Росії, а настала воля, серця американських Українців зраділи і звернули ся до вільного Києва. З Києва прийшла до нас надія і віра на велику, і красшу будучність нашої вітчини.

Тепер вже меньше страшні нам стремління наших ворогів, але й про них ми не можемо забувати. Як би не було, є обовязком Українців не тільки в старім краю, але й тут, пильнувати, аби наша Галичина і Буковина не впали під польську неволю.

Ми не можемо згодити ся, аби цісарі чи їх уряди самовільно господарили нашим народом.

Нашою засадою мусить бути та, яку проголосив наш президент Вілсон в сенаті, дня 22-го січня 1917 р. — **що правительство має бути з волі народу і що жадне правительство не має права передавати власновільно народу з одної держави до другої,** але про належане його до якоїсь держави **має рішати сам нарід.**

З виступленем Злучених Держав до війни змінили ся також воєнні цілі воюючих держав. Коли з початку війни воюючі держави мали цілі заборчі, нині ведеть ся боротьба о **світову демократію.**

Ми віримо, що наша нова вітчина, Злучені Держави, виступаючи в обороні загальної демократії і самовизначеня всіх народів, допоможе також до цілковитого освободженя українського народу.

Ми віримо, що при помочи Злучених Держав всі українські землі будуть злучені разом і будуть становити вольну державу в сімі вольних держав сьвіта.

Я з певностию можу сказати, що цілий український нарід, не лише тут, але і на Україні, є за Злученими Державами. Ми всі серцем і душею стоїмо з нашим президентом Вілсоном не лише тому, що богато з нас є горожанами сеї вільної землі або хоче ними позістати, — але й тому, бо ідеали, за які воюють Злучені Держави, є нашими ідеалами, ідеалами цілого українського народу.

Ми таксамо хочемо, щоби на сьвіті запанувала демократія; щоби всі народи були свобідні і повноправні; щоби всякі справи полагоджувано справедливо і через взаїмне порозуміне, а не війною. Ми також є за мирним розвитком народів, а за знесенем сталого війска.

Тому я певний, що я вискажу желаня Вас усіх, Панове Делеґати і Пані Делеґатки, а також і цілого українського загалу на свобідній землі Вашінґтона, коли піднесу оклик:

Нехай жиють Злучені Держави!

Нехай побідить Ідея правдивої демократії!

Нехай жиє вільна Україна!

* * *

В сю радісну хвилю, коли по всіх усюдах лунає клич свобідно: Україна, не вільно забувати нам однак на тих нещасних земляків у старім рідним краю, які впали жертвою страшної війни, які потерпіли для народної справи. Сотки тисячів наших братів і сестер опинили ся серед тюлоду і холоду, — для тих ми обовязані нести матеріяльну поміч і доложити всіх наших старань, щоби їх недолю і терпіня по можности облекшити. Сотки тисячів наложило головою — тим належить ся вічна память в нашім народі. Не всилі вичислити всіх борців, які спочили в останних трох літах, бо число їх безконечно велике. Але згадаю тут лише імена людий загально звісних з праці для добра нашого народу. Не діждав ся свобідної України її великий будівничий, Іван Франко, не діждав ся її його товариш Михайло Павлик, не діждали ся її: Кость Паньковський, Володимир Шухевич, епископ Чехович і проч. Не діждали ся її сотки тисячів молодих героїв, які лягли буйними головами на поли битви. Не діждали ся вільної України сотки тисячів жінок і дітий, які лягли передчасно в сиру могилу серед страшних злиднів війни яко жертви невмолимої долі.

Память їх нехай жиє серед нашого народу по вічні часи!

* * *

Отвираючи нинішну XIV. з ряду головну конвенцію, висловлюю надію, що й наради будуть вести ся розумно, статочно і поважно, відповідно до великої хвилі, яку переживає тепер цілий український нарід.

У Ваші руки, Високоповажані Делеґати і Делеґатки, складаю нині дотеперішний уряд і долю нашої найдорозшої орґанізації.

Обовязком Високоповажаних Делеґатів і Делеґаток буде повести наради так, щоби вони вийшли на користь нашої орґанізації і на користь загалу членів У. Н. Союза.

Сила, слава і ціла будучність нашої орґанізації спочиває тепер у Ваших руках.

У. Н. Союз займає нині перше місце між всіми українськими орґанізаціями в Злучених Державах. Тисячі вдів і сиріт найшли в нім поміч. Десятки тисяч долярів складають У. Н. Союз і його члени на народні і просьвітні цілі. У. Н. Союз був доси на еміґрації головним осередком цілого нашого народного житя.

Дай Боже, щоби У. Н. Союз позістав і надальше найсильнійшою українською кріпостию на вільній землі Вашінґтона.

Воскресене нашого народу нехай буде провідною гадкою у наших нарадах.

Нехай жиє Український Народний Союз!

Вже воскресла Україна!

По скінченю промови головний предсідатель, Дмитро Капітула, покликав дел. **Константина Кирчова** на предсідателя головної конвенції, а делеґатів, **Івана Лазорчина і Івана Парилика,** на містопредсідателів.

Місця конвенційних секретарів займили делеґати, **Теод. Яворський і Стефан Налакука.**

ПРОПОВІДЬ

о. Володимира Сполітакевича, виголошена в католицькій катедрі в місті Гарісбурґ, Па., підчас Служби Божої з нагоди скликаня XIV. головної конвенції У. Н. Союза дня 22. жовтня 1917 р.

„И сіе вѣдяще время, яко часъ уже намъ отъ сна востати: Нынѣ бо ближайшее намъ спасеніе, нежели егда вѣровахомъ. Нощь убо прейде, а день приближися, отложимъ убо дѣла темная, и облечемся во оружіе свѣта. Яко во дни, благообразно да ходимъ, не козлогласованіи и пянствы, не любодѣяніи и студодѣяніи, не ревніемъ и завистію: Но облецитеся Господемъ нашимъ Іисусъ Христомъ" (Ко Римляномъ XIII, 11—14). „Після часу пізнати, що саме тепер наспіла година, щоб ми пробудили ся зі сну. Тепер бо година спасеня нашого близша, ніж ми самі вірили. Ніч бо вже минула, а день настає; тому ж відкиньмо на бік всякі темні діла, а зоружім ся ясною зброєю. Йдім чесно вперед, як серед білого дня, не серед сварні і похміля, не серед негодяйства і нечести, не серед ненависти і зависти, але з думкою про Господа нашого Ісуса Христа".

Дорогі Братя і Сестри!

Саме в той час, коли представники головної української орґанізації — делеґати і делеґатки відділів У. Н. Союза в Америці їздять ся на XIV. головну конвенцію до отсього міста „нощь прейде", минає ніч, — минає бо неволя і ярмо на старій рідній ниві. І стало ся се далеко скорше „нежели егда вѣровахомъ", ніж ми самі вірили і надіяли ся.

Наші серця переповнені радостию! Се така велика подія, що дехто з нас ще й доси не хоче повірити в те і ходить неначе приголомшений.

А прецінь се факт! Се дійсність. „Настає день". Се ми мусимо мати на думці, коли беремо ся до якогонебудь народного діла. Ми є кість від кости і кров від крови головного пня нашого народу. І тому діла наші повинні бути навіяні висшою думкою, тою загальною ідеєю, яку плекає цьвіт нашого народу.

Ще донедавна були в нас маловіри, які самі себе легковажили і казали, що ми не є нарід. Вони в своїй несьвідомости йшли кланяти ся могучій неправді, а на рідну справу вони в своїм засліпленю кидали каменем.

Але коли „на земли повстало замішанє між народами, а море заворушило ся і филї морські заревіли" (Лука XXI, 25), то тоді „сліпі прозріли, хромі почали ходити, прокажені очистили ся, глухі почули, а мертві воскресли" (Матей XI, 5) і невірні сині повірили у велику ідею самостійности українського народу.

Нині вже не чути про зневіру невірних; вже нема млявих і втомлених; нині богато вже з тих новонавернених повторяє разом з иншими: „Віра серця мого як Бескид, твердо постановилась на любови... Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш, а не візьмеш любови і віри не возьмеш, бо руське ми серце гай віра руська".

На рідній землї, в самім серци українського народу, в історичнім місті Києві, де ще св. Апостол Андрей проповідував науку відродженя людської душі, — там засіяло ясне сьвітло відродженя всього українського народу.

* * *

„Коли однак сї події там відбувають ся, то гляньте і піднесїть в гору свої голови; бо ваша хвиля спасеня є (також) недалека" (Лука XXI, 28).

Якжеж ми — та часть українського народу, що опинила ся в Америці підчас тої великої хвилї, — прямуємо до відродженя?

Щоби бути справедливим, то треба признати, що більшість наших сьвідомих людий має все на устах слова: вітчина, народна справа, народне добро, самостійна Україна і т. д. Не знати однак, чи з незнаня, чи зі злої волї, сї великі, красні і благородні кличі є дуже часто средством до низких і зовсім неблагородних цілий.

Ось чого ми є сьвідками: „В імени добра українського народу" один Українець визиває другого; один на другого кидає підозріня; один другого називає зрадником; один другого клевече найнизшою клеветою; брат підоймає руку на брата, видосконалюєть ся в ненависти, шкодить йому на чести, на здоровлю і на маєтку... А все той, що нападає, кличе, що він робить се для добра України і української справи.

Братя! Ширенєм ненависти і викликуванєм незгоди ще ніхто не уратував народу, а противно: ненависть і незгода привели вже богато народів до руїни і до цілковитого занепаду.

Коли ми говоримо про вітчину, то вже тимсамим маємо якусь висшу, благородну ціль на думці. „Вітчина" — се для нас щось сьвятого і тому служба для вітчини полягає в чесним поступованю, в добираню чесних способів для принесеня їй користи. Вітчина — се спільне добро всього народу; нею ділити ся не можна. Се є одно тіло, а богато членів; всї члени стережуть голови. Так і на Україні один з другим мусить жити в згоді, щоби задержати цілість.

Брати і Сестри! Не вільно нам замикати очий на те, що дїєть ся між американськими Українцями. Народний орґанізм почав вже псувати ся. Одна часть народу затратила вже почуте християнської етики, цілком не зважає на засади правди і справедливости і насильством сіє ненависть. Ще не є пізно обдумати способи ратунку. Яблоко, котре зверха починає гнити, дасть ся ще уратувати хоч на якийсь час, коли відкроїть ся гниль. Але коли воно почне гнити зі середини, то тоді вже пропало!

Брати і Сестри!

Наша дорога нам всїм орґанізація, У. Н. Союз, від найдавнїйших часів по своїм силам плекає національну ідею і прямує до ясної будучности. Мимо ріжних тяжких хвиль У. Н. Союз скріпив ся і став нині осередком всього українського житя на чужині. Сьміло можемо сказати, що се наш скарб в Америці.

Не тому, що він має маєток. Не-тому саме, що се найбогатша українська інституція, але тому, що весь наш нарід чує, що се є спільне тіло, що се серце народу на чужині.

І саме те вже вказує, що обовязком кождого Українця є дорожити тим спільним добром, спільним скарбом. Не лише дбати про се, щоби він зростав, але головно про се, щоби на сторожі його поставити випробуваних, чесних, характерних і вірних синів України.

Нині ми збираємо ся на велику раду. Маємо застановити ся, яку дорогу визначити нашому Союзови на найблизшу будучність; поправити се, що показало ся в практиці недобрим; обдумати способи, при помочи яких наша дорога орґанізація могла би принести як найбільше добра для своїх членів; дати вказівки, як Союз має провадити нас до нашого спільного відродженя; вибрати для нього головну управу, гідну свого великого завдання.

Тому просячи о поміч св. Духа, просїм головно о те, щоби **ми були виросумілі на всїляні ріжниці в гадках;** щоби спільна висока ціль: **добро орґанізації і української справи було нашою провідною зорею,** і щоби Дух сьвятий допоміг нам **поставити на сторожі нашого народного скарбу найліпших, найчеснїйших, найхарактернїйших і найпевнїйших дїтий України, які є тут між нами.**

Почуте, що ми не руководимо ся особистим добром, але добром загалу членів і цілого українського народу, пригадає нам на засади християнської етики, вселюдської культури, народного братерства і єдности.

Тому: „Йдім чесно вперед, як серед білого дня; не зі сварнею і похмілєм; не з негодованєм і нечистотою; не з ненавистию і завистию, але з думкою про Господа нашого Ісуса Христа" і Україну. Амінь.

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА ЖЕРТВИ ВІЙНИ!

Нехай не буде між нами нїодного, який, співчуваючи з недолею наших братів в рідним краю, не поспішив би з підмогою на нещасні жертви війни.

Жертвуймо всї! Жертвуймо по можности як найбільше!

Всї виказки жертводавців і гроші треба посилати на адресу: Rev. E. Sydoriak, 42 Van Buren St., Passaic, N. J. Чеки і мані-ордери треба виписувати так: „Ukrainian Alliance of America".

Українська Рада в Америці.

ПОЗІР РОДИМЦІ! БРАТЯ УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

Рідка нагода! Прошу запамятати!

З причини родинних зараз продам за ціну 16 і ще якрову ферму, почи і господарський маєтнок, позірм положення, в стейті Ню Йорк. На фарме є вже вирощено 100 курий. Також від до роботи і продаю. Земля урожайна і дешева. Чотири акри землі під ... можна мати гарний огород. Фарма ... Школа, великих вигодах при пущений зараз. Лише ... мала, до почти і зелізниці ... Можна перевозить 100 потатів. ... пасажирських і дві фрейтових. Щоденно ... Філядельфії ... коштує всего 70 цент. Продаю через хорошість. Голосити ... 223-22

MIKE ONULEWICZ,
R. F. D. 1, Box 31A
GLASSBORO, NEW JERSEY.

Вже вийшов з друку
КАЛЕНДАР
У. Н. СОЮЗА
НА 1918-тий РІК.
Ціна разом з пересилкою 50 центів.
Гроші і замовленя посилайте на адресу:
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ.

для роботи в шахтах, до виноження земель, до верчени, помічників, теслярів, ковалів і кулярів до

BUCKEYE COAL CO., Huron, Pa.,

недалеко Masontown, де легко можна дістати стрітькарю з Юніонтаун. Добрі умови мешкальні, спішний харч; самотні можуть дістати добрий харч. Девять годин праці денно.

Платня: при верченю 55 ц. наводнення 45 ц., помічникам 33 ц., теслярам 65 ц., ковалям 50 ц. на годину, а кулярам 27 ц. денно. Додатка 50 цент. Денно для робітників шахтів є 25 цент. для робітників на верху. Робітники працюють тут 11 і 12 на 2 тижні.

Голосіть ся до:
BUCKEYE COAL CO., Huron, Pa.,

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.

Пишіть на адресу:
„S V O B O D A",
83 Grand St., Jersey City, N. J

ПОТРЕБА МАЙНЕРІВ.

Вісімгодинний час праці. Платня і вольну платню. Нема страйку.
Pick mining 95c. Cut & Load 78c.
Вигідні доми, дешевий рент. Стала робота. Возів є подостатньо. Робітники, які добігають до роботи, звертають за їзду $1.00 тяжнево за представлення решти куши тікетів.
Одна з наших шахтів находить ся в Clymer, Indiana County, Penna.; заїдете тут стрітькарю з Indiana або трепом з Cresson. Нині другі шахти є в Barnesboro, Cambria County, Penna.; тут заїдете трепом з Cresson. 101s128
Голосіть ся до фармена майнів або пишіть по дальші інформації до:
EMPIRE COAL MINING CO.,
CLEARFIELD, PA.

ВИНАХІДНИКИ
500
тому адресів фабрикантів, купців і КАПІТАЛІСТІВ з Америки і з Канади маємо тепер в своїх руках і є до розпорядженя всіх українців ВИНАХІДНИКАМ. Може знайдете між тими адресами хто би зацікавив Вашим винаходом, може його виробити або КУПИТИ ВИНАХІДНИК! Ми опублікуємо ваше своєї винаходи. Може Вам вишлемо в опатентованю, може хочете зробити Ваш винахід ОПАТЕНТОВАТИ. Ми ... Вашу ... Ню Йорк місто міжнародним ... фабричне і промислове, повнищ ... найцінним місцем до ПРОДАЖИ ПАТЕНТУ. Пишіть нам ... Barrister Bldg., WASHINGTON, D. C.

ЩЕ ОДИН ДАРОМ! Коли ... винахідник ... „ми винаходити" ... для тих, що тепер ... винахід. 68s

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICE,
26 Broadway, (8.), New York, N. Y.

СТАЛА РОБОТА
для
МУЩИН ЖІНОК І ДІВЧАТ
В ВОВНЯНИХ ФАБЕРИКАХ
Добра платня!
Знакомити відносини робітничі.
Початкуючі дістають платню ... часу, варт. 3 10s145
Безплатне Бюро знаті
Industrial Council of ...
Passaic Wool Manufacturers
24 Lexington Ave., ... Passaic, N. J.

Де справжний соціялдемократизм?

(З газет).

Обидва центральні органи роздвоєної російської соціял-демократії висловили ся з приводу „Універзалу". Большевицька „Правда" і меньшевицька „Рабочая Газета" сказали своє слово і показали, хто з них прямує до інтернаціональної згоди робітництва, а хто її цькьмує.

Навівши зміст „Універзалу" і те місце з нього, де сказано про межі автономної України, „Правда" пише:

Се цілком ясні слова. З вичерпуючою точностию заявлено в них, що в сей час український нарід відділяти ся від Росії не хоче. Він вимагає автономії, ані трохи не заперечуючи потрібности й верховної власти „загально-російського парляменту". Ні один-демократ, не кажучи вже про соціяліста, не зважить ся заперечувати цілковитої законности українських домагань. Ні один демократ не може заперечувати права України на вільне відокремлене від Росії. Іменно одно лише повне признанє сього права дає можливість агітувати за вільний союз Українців і Великоросів, за добровільне обєднанє в одну державу двох народів. Іменно безумовне признанє сього права в змозі справді на ділі розірвати безповоротно, до кінця, з проклятим царським минулим, котре зробило всьо для взаїмного відчуженя народів, таких близких і по мові, і по своїх межах, і по вдачі, і по історії. Проклятий царат робив з Великоросів катів українського народу, всіми засобами підогрівав у нім ненависть до тих, хто заборонив навіть українським дітям говорити та вчити ся рідною мовою. Революційна демократія Росії, коли вона хоче бути справді демократією, повинна порвати з сим минулим, повинна вернути собі, робітникам і селянам Росії, „братерське довіре робітників та селян України. Сього не можна зробити без повного признаня прав України, в тім числі права на вільне відокремленє. Ми не прихильники дрібних держав. Ми за як найтіснійший союз робітників всіх країн проти капіталістів і „своїх" і всіх загалом країн. Але якраз для того, щоби сей союз був добровільним, російський робітник, не довіряючи ні в чім, і ні на одну хвилю, ані буржуазії російській, ані буржуазії українській, обстоює тепер право на відокремленє українців, **не накидаючи їм** своєї приязни, але **завойовуючи** її відношенєм як до рівного, як до союзника і до брата в боротьбі за соціялізм.

Газета озлоблених, на-пів збожеволілих від сказу, буржуазних контр-революціонерів, „Рѣчь", дико наскакує на Українців за їх „самовільне" розвязанє справи. Вчинок Українців є буцімто „прямий злочин проти закона, котрий викликає проти себе нечайне ужите суворої законної кари". Додавати щось до сього випаду озьвірілих буржуазних контр-революціонерів нема що. Геть з контр-революціонерами буржуазії! Хай живе вільний союз вільних селян та робітників вільної України з робітниками та селянами революційної Росії!"

Зазначивши вірну передачу змісту „Універзалу", правильне його розуміне, єдино можливе для революційного соціял-демократа відношенє до прав поневолених народів, відсутність в статі того тону непогрішимих вартових „загально-державних" інтересів, до котрого ян так звикли в російській пресі без ріжниці напрямів, а справжнє бажанє говорити, як рівні з рівними, як вільні з вільними, — зазначивши все те, переходимо до статі „Рабочей Газеты". Починаєть ся вона з властивого блаженної памяти охранці зарідозріваня та перекручуваня дійсности:

Всеукраїнська Рада не домагаєть ся для України цілковитого відокремленя від решти Росії. Алеж се слова. А діло її полягає в справжнім повнім відділеню України від решти революційної Росії.

Далі говорить ся, що У. Ц. Рада проголосила себе правительством, що вона не спитала на се дозволу центрального правительства, а, навпаки, висунула з обвинуваченями проти нього, що вона (чого тільки людям не примарить ся чи то з нерелику, чи то з роздратованя) скинути власть центр. правительства на Україні. Договорившись до сього, газета починає сипати оттими страхітними — „самовольний", „самочинний", „анархія", щоби потім, набравши гнїздо оттого єдного непогрішимого охоронця інтересів революції, внезапно заявити:

Росії загрожує небезпека розпасти ся на купки, на окремі національні частини, самовільно (меньшевикам, бач, шкода, що ніхто не сказав, як колись бувало: „быть по сему!" або: „безмысленныя мечтания!") зорганізовані. Ми вважаємо сей шлях надзвичайно небезпечним, що загрожує ускладнити до останної міри і без того також становище Росії.

Намішавши оттак трохи правди, а більше всякої всячини, та гукнувши на Українців за непослух („самовольність"), газета, як вже справжний „хазяйн домовитий" свого нерозважного наймита, починає зацитувати:

Легко сказати: „Не встановити автономію України! А хто визначить, які землі відійдуть до України? „Універзал" звертаєть ся до „народів" України! А що, як поодинокі народи не захотять відділяти ся в автономну Україну? Хто примусить їх признати власть українського правительства?

і т. п., і т. п., аж поки не вирпнає у щпиливе, зовсім в дусі хазяйського „Кіевлянина", або „Нового Времени":

крім того нам (чуєте: нам) невідомо, чи всі Українці домагають ся відособленя України. А які гарантії нам (знов оте пишне „нам") може дати Рада, що відділене України відбудеть ся на основі правильного самовизначеня її народів?

і ще та й ще запитаня, а тоді вже звичайний приспіх: ось приїде барин, чи то пак, настануть установчі збори, всіх розсудять і т. п.

Ах, які щасливі оті Росіяни! Московські царі (законна власть — помазанники божі) „огнем та мечем" ясно і певно „визначили", які землі до них мають надежати (бсь тільки з Польщею Вільгельм трохи наплутав, та адже то теж законна власть), Микола та Михайло (знов таки законна власть), кидаючи трон, наказали їм слухати тимчасового правительства, „примусили" їх признати його власть. Ну й, звичайно, всьо тепер у них іде, як по писаному. Справді можуть сказати: „Ми не Монголи, ми православні християни, ми по закону". Доси, правда, ми думали, що то лише кадети так тішать ся „легальним" (законним) походженем російської революції, а тепер виявилось ся, що се й меньшевикам, як богато й дечого иншого, припало до смаку. Що-ж, на здоровьє! Тільки, варто їм пригадати свою-ж таки російську приказку „что нѣмцу здорово, то русскому смерть". — що може й дуже здорово буржуєви-кадетови, то смерть соціял-демократови.

(„Роб. Газета").

ДОСЕЛЯН.

Королі французькі так були дошкульно народови Франції, що нарід збунтував ся і зробив революцію. Товпа народу, в розпалі революції напала на кріпость Бастилю в Парижи і вмить зруйнувала її, бо ся кріпость замучила була тисячі найкращих синів французького народу. На руїнах Бастилі вивішено напись: „Тут відбувають ся танці".

Подібно зробив російський нарід. На руїнах старого режіму, на звалищах кровавого деспотизму висісив гасло: „Рівноправність, свобода всім народам російської держави!" І загуляв нарід, почув на собі волю і давай користуватись нею над міру. Не знав бідолашний, що воля не на те, щоб робити все, що захочеть ся, а на те, щоб робити нове вільне житє, щоб жити по людськи, а не як зьвір у клітці. Кровава гульня не втихає ще й доси. З розбитого корабля — монархії ще й доси плавають тріски — чорна сотня, і бажаючи панувати, закликає всіх в обійми нового деспотизму, а нарід, не знаючи, де красше, мов трава під подув вітру, хилить ся на право і на ліво.

Се найбільше відбило ся на селянах. Прибиті горем, обдурені на протязі віків, темні, дуже часто не знають, куди йти, де красше. Се явище було і в Галичині 1848 р. Після революції всі кинули ся до роботи. Поляки не спали, а закладали школи, вибирали своїх людий в думу, в сойм; а Українці спали, їли і пили та все надіяли ся на других. Тай діждали ся, що й тепер не вирвуть ся з лядьких та єврейських буржуазних лап. А в послідних роках, коли прийшло то вже почали організувати ся, просьвідчати ся, а були випадки, що бо-літні господарі вчили ся грамоти, бо там, як не зміє розписати ся, плати 30 коп. писарчукови, що розпишеть ся. Тепер ще тут селяни не допустять до сього, а заздалегідь кують зелізо поки горяче. Перш усього треба просьвічати ся, бо се той ліхтар, яким можна знайти правду. Коли кому вже пізно вчити ся грамоти, нехай прислухуєть ся до українських газет; тому селяни повинні в кождім селі заложити бібліотеку в українських книжками, щоби з книжок навчити ся рідної мови, бо селяни її вже забули, хоч говорять: „Хто рідну мову забуває, той у грудях не серденько, а лиш камінь має!" А друга річ це те, щоби дітий посилати до школи. Нехай ніхто не жаліє, що нікому буде пасти скота, або що дитина змарніє. Треба також закладати т-ва „Просьвіти". Причиною всіх нещастя на фронті і в нутрі краю є темнота народу. Німець свідомий, знає, що в боротьбі умре за вітчину, а наші боять ся, щоби без них не поділили землі, тай скорше до дому. А сердечні забувають, що без науки й не вивреш як треба. В Бельгії з десятини зберіть ся чотири рази більше пшениці ніж в Росії, а причиною сего являєть ся необразованість селян, бо темному хоч і 100 десятин дай, то він з голоду помре.

Колиж селяни бажають зрівнати ся з другими народами, то перш усього треба взяти ся до осьвіти, а вже в ніяким разі не забувати про свої діти. Всяке нещастє приходить тому, що нарід без осьвіти. А щоб селян не кривдили, не обманювали, то всякі вони закладають свої крамниці (лавки), тоді гроші наші у нас будуть. Спілки кооперативні і взагалі українські організації повинні бути в кождім селі. Коли селяни зрозуміють значінє науки, у них пробудить ся національна свідомість, позабудуть рідке слово і посьвятять всі труди для України. Осьвічені людині красше буде боротись за всі свої права — соціяльні, політичні і инші. Всякий знає, що сьвідомі селяни — се найдоровійший елемент, що становить силу держави. Українському селянинови треба тільки осьвідомлення, науки, тоді він полюбить все рідне, і пізнає, що нічого красшого, дорозшого над Україну.

Галичанин.

(„Наша Снаха").

ВОЄННІ ВІСТИ.

—o—

(Продовженє зі сторони 1-ної)

Центральна Рада вишле двох делегатів на конференцію аліянтів.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Центральна Рада робітничих і салдатських депутатів відкинула резолюцію большевиків проти посилання відпоручників на маючу відбути ся конференцію аліянтів в Парижи.

Рада ухвалила вислати двох відпоручників яко представників селян і робітників.

Розвязанє четвертої думи. — Вибори послів до установчих зборів назначені на 25. падолиста.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

З огляду на те, що вибори до установчих зборів зістали назначені на день 25. падолиста, російське провізоричне правительство зарядило розвязанє четвертої думи, проголошуючи, що посольські мандати уневажнюють ся і зносить ся.

Замкнене Архангельска ледами додасть Росії клопоту.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ВАШІНГТОН, 20. жовтня. — **Трудности Росії побільшать ся небавом через замкнене ледами пристани, Архангельск, чого можна надіяти ся в протягу трох тижнів.**

До слідуючого мая або червня ся пристань буде неужиточна і Росія буде зависима від Мурманска (над Ледовим океаном) і від Владивостоку. Є річею дуже загадочною, чи сі дві пристани будуть могли відповісти конечности положеня.

НА МОРИ:

Затоплене американського транспорту. — 70 осіб потонуло.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ВАШІНГТОН, 19. жовтня. — Секретар Даниєл оголосив нині слідуючий звіт про затоплене американського корабля „Антілес":

„Департамент одержав телеграму від місто-адмірала Сімса, в якій говорить ся, що корабель „Антілес", військовий транспортовий корабель, зістав дня 17. жовтня торпедований і підчас повороту до краю в чужій службі. В тім часі корабель находив ся ні дохоронною американських патрульних кораблів.

„Ані торпеди, яка влучила корабель ані підводної лодки, яка вистрілила торпеду, ніхто не бачив. Торпеда вдарила корабель в місци, де находять ся машини, і корабель потонув в протягу пятьох хвиль. 167 осіб зі загального числа 237, які находили ся на покладі корабля „Антілес", вратувано. Около 70 осіб бракує".

Німці затопили 2 воєнні і 10 торговельних кораблів.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

БЕРЛІН, 20. жовтня. — Нинішний звіт німецької адміралїції доносить, що німецькі легкі кораблі зробили в середу напад на громаду 13 кораблів, які плили з Норвегії до Англії, та що всі кораблі, між тими два англійські торпедовці, зістали затоплені з виїмком одного малого рибацького корабля. Німецькі кораблі не потерпіли жадної шкоди.

Зміст звіту звучить:

„В середу легкі німецькі кораблі в північній части Північного моря, на територіяльних водах в сусідстві островів Шетляндз, напали на відділ з 13 кораблів, які були в дорозі з Норвегії до Англії і між котрими находили ся для охорони два новочасні англійські торпедовці Г-29 і Т-31.

„Всі кораблі, включаючи торпедовці, зістали затоплені з виїмком одного малого корабля рибацького. Наші кораблі повернули без втрат і без шкоди".

ХРИСТІЯНІЯ, 20. жовтня. — З 12 кораблів, які плили під охороною з Норвегії до Англії і були дня 17. жовтня затоплені німецькими кораблями, було: 5 норвеських, чисельних разом 3.400 тон, 2 данські, 2 шведські, 1 бельгійський і 2 англійські.

Дотепер по великих зусиллях залежи 71 людий зі залог кораблів прибуло в ріжних місцях по західнього побережа.

РОДИМЦІ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА!

ЧОМУ ВИ Є НЕДУЖІ?

Якщо Ви розчаєте Болгарський Кровний Чай, Ви пізнаєтесь, що ви ... 100,000 осіб українських сей чай, хвалять за цілу природну ... Болгарский Кровний Чай усуває всяку окруту. Болі голови, нервовість, безсонна, а болі ревматичні утихають до ужитку його. Се жіночий спасоносний чай, бо ... сей чай в ... і ... Болгарського Чаю.

Одна велика для родини пачка Болгарського Кровного Чаю, яка вистарчає на пять місяців коштує $1.10, шість пачок $5.25, і ... або С. О. D. Адреса:

MARVEL PRODUCTS CO., 29 MARVEL BLDG., PITTSBURGH, PA.

УВАГА: коли хочете обезпечити пакунок, вишліть 10 цент. більше.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В ПЯТЬОХ ДІЯХ.

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ!

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН І 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 30 Ц., ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35.

Замовленя і гроші посилайте до:
"SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОРТЕБА МАЙНЕРІВ ДО
VICTOR-AMERICAN FUEL COMPANY, DENVER, COLORADO.

яка оперує вірги умови заключеної з „Юнайтед Майн Воркерс оф Америка".

Наші копальні находять ся в сусідстві зростаючих міст Трініда, Вальсенбург, Кеньон Сіти і Флоренс, Колорадо. Копальні Грей Крік, Рейстінг, Делагна і Бовен находять ся близько Трініда, Колорадо. Висота вугля 4 до 6 стіп. Ціна: „пік-майнінґ" 68 цент. за тону. Ладовань за машинами 45½ цент. за тону. Ідьте зелізницями Колорадо і Сантерн, Денвер і Ріо Ґранд або Санта Фі.

Копальня Радіянт положена близько Флоренс і Кеньон Сіти, Колорадо. Робота при добрих спінах. Висота вугля 43 цаль. Ціна: „пік-майнінґ" $1.03 за тону. Ладовань за машинами 58 цент. за тону. Ідьте зелізницями Денвер і Ріо Ґранд або Санта Фі.

Копальня Ревенуа близько Вальсенбурґ, Колорадо. Висота вугля 30 до 36 цаль. Ціна: „пік-майнінґ" $1.08 за тону. Ідьте зелізницями Колорадо і Сантерн або Денвер і Ріо Ґранд.

Вісімгодинний день і гарні мешканя. Наші майнери заробіть добрі гроші і мають стану роботу. 116s125

Голосіть ся особисто до суперінтендента копальні або пишіть по більші інформації до

E. P. LINSKEY, Labor Agent, TRINIDAD, COLO.

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!

Прийдіть до мене - Я приверну Вам здоровлє!

Я МАЮ НАЙЛІПШІ ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, ЯКІ УЖИВАЮ ДО ВСІХ НЕДУГ.

X-RAYA (ЕЛЕКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ.

Я є найстарший християнський медик спеціяліст в Пітсбурґ, Па.; 37 літ практикував успішно, лічучи тисячі недужих людий.

Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилічені або ні, без здогадів, і помочу Вам тоді, коли другі молоді або непрактичні лікарі Вас завели.

Я УЖИВАЮ лише найліпші і найцінніші ліки, при ліченю моїх пацієнтів.

Я МАЮ свій власний департамент з медикаліями і лябораторію, які є найліпші для недужих людий.

Ви знаєтесь, коли побачите як скоро Ви можете бути вилічені. Одна візита увеличить Вас про моє знанє і вдоволить Вас, через що я осягаю успіхи в короткім часі. 103—

ВСІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛІЧИТЬ СЯ.

Говорить по українськи. — Низькі ціни. — Оглядини і порада даром.

Год. офісові: від 9. рано до 8. веч. В нед. від 10. до 2. в полудне.

Prof. Doctor B. F. MULLIN
Specialist
411 — 4th AVENUE

Напроти почти. PITTSBURGH, PA.

Заки порадите ся лікаря, пишіть по мій циркуляр—даром для недужих.

ЩОТО БУДЕ, ЗИМА ІДЕ.

Чи ви вже маєте добрий светер і хочете бути правдиво вспішний светер і то за низьку ціну? Коли хочете, то купіть собі і то зараз. Ми маємо велику силькість тих светрів, котрі є зроблені з шкільної вовни і подібно цитій. Є дуже гарні, дуже ніжні, і дуже ... С ніщо прослівний і гарантований. Се є найліпша вода светрів. Має гарний вигляд і гарно поддому пасує, чи молодим чи старим, а кождому подобать ся. Маємо їх з ріжних кольорів, кождому до вподоби, який то собі бажає.

№ 1. Колор синий, з поміром 1 з двома кишенями, подвійний, з доброї вовни, тка, що вігкоя не страчать своєї краси і є гарантований на 10 літ. Ціна $3.95

№ 2. Колор Сіро-синий, також дуже гарний, це з гарнійної вовни і гарантований на 15 літ. Ціна $4.95

№ 3. Темно синий, дуже гарний шейф, з ковіром або без, дуже гарний вигляд і гарантований на 15 літ. Ціна $4.75

№ 4. Колор мишачий з ріжних ниток вовняних і що найгарнійший, має дуже чудовий вигляд, щось надзвичайного для кавалерів-спортів, з великим гарним ковіром. Ціна $6.75

Нехай хочете мати добрий светер, так не відкладайте, бо пізнійше будуть ще два рази дорожі. Поспішаємо зі светри від найсильної особи до найбільшої. Почавши від № 24 до № 34, се є для малих школярів, від 10 літ до 17 літ, для старших дорослих слідуючі величини: від № 34 до № 48. Сей останній є на дуже тугобого і великого тіла. При замовленю подайте, який колор хочете і який нумер і ми вам доберемо до вашої подоби. Заплатіть $1.00 задатку, а решту заплатите тоді, як отримаєте светер в домі. Пишіть сейчас на адресу: 124cs—

AMERICAN SALES COMPANY,
1928 W. HURON STREET, CHICAGO, ILL.

ЧИ ВИ Є НЕДУЖІ?

ПРИЙДІТЬ ВИЛІЧИТИ СЯ.

Коли маєте яку нову або застарілу недугу, то не занехайте прибути до мене. Мій клич: Скоре лічене і умірковна заплата.

Наслідком успішної довголітної практики і задля уживаня найновійших і признаних наукових метод, я обіцюю Вам в кождім часі можливо найліпші успіхи.

КОЛИ ТЕРПИТЕ

хронічні болі голови, заворот голови, привиди, маячить се Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болі в карку і хребті, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні клопоти, недоганя жолудка і кишок, невральгічні болі, виступи на язику і горячка. — Прийдіть до мене. 116-128

Порада зовсім ДАРОМ. Прийдіть, пиш. — Не відкладайте.

СПЕЦІЯЛІСТ
Dr. HANNON, 146 East 14th Street, Напроти Tammany Hall NEW YORK CITY

Годині офісові: Денно від 9. рано до 4. повол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і приказні свята: від 10. до 2. в полудне.

Хорі мущини вилічені!

Dr. CAUFFMAN СПЕЦІЯЛІСТ
607 MARKET ST., PHILADELPHIA, PA.

ЛІЧИТЬ ВСІ МУЖЕСЬКІ ХОРОБИ В ТИЖНЯХ, КОЛИ ПЕРЕДШЕ ТРЕБА БУЛО НА СЕ МІСЯЦІ ЧАСУ.

В нашім офісі не бракує нікних уряджень, які лиш можна купити за гроші, або які лиш видумала дацка лікарська.

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

Ми обіцяємо Вас чесно і фахово і вилічимо вас в можливо найкоротшім часі, о скілько лиш на се може здобути ся лікарське знанє.

СТРАЧЕНА СИЛА МУЖЕСЬКА. Нашою спеціяльною методою відбудовуємо страчену мужеську силу і привертаємо вашу силу житву до нормального стану, так що ви можете знов виконувати свої обовязки і тішити ся здоровєм і житєм.

СТРИКТУРА. При ліченю сеї слабости ми не уживаємо ножа. Дотичні проводи ми очищуємо із всіх наростий, і в коротшім часі слідує видоровлене дотичних органів.

НЕДУГИ НЕРВІВ І ЖИЛ. Наша електроелєкчна метода, сих слабостий дає потішаючі результати. Ми привертаємо вашу силу і здоровлє, так що ви знов почуваєте себе мущинами. Весела думка і охота до житя повертають до вас. Будете почувати себе якби новонародженні. Станете таким мущиною, яким ви були повинні.

ЗАКАЖЕНЄ КРОВИ. Лічене сих слабостий — се наша спеціяльність. Наше лікарне усуне з вашої крови всякий слід отруї. Лічене є певне і стале. Не будете чули долегливостий в ній. Волосє не буде вам дальше випадати. Коли ви прийдете лічене у нас, можете тоді бути певні, що ваші діти будуть здорові, сильні і вільні від унаслідуваня вашої недуги. Ми застосовуємо лік професора Ерліха „606" і „914" котрий лічить вас без болю і не перешкаджаючи вам в виконуваню вашого занятя.

СТРАТИ. Ми лічимо сї долегливости так скоро, що самі здивуєте ся. Вже по кількох днях они зникають. Кожди слідує цілковите і стале вилічене без болю і страти часу в ваших щоденних занятях. Подумайте над сим всім а відтак приходіть до нас порадити ся зі своєю недугою.

Не звертайте ся до недовідчених лікарів, що не можуть належито обійти вашої слабости. Виногородженє нас є так мірне, а наш досьвід так широкий, що сам ваш розум домагає ся від вас звернути ся перше до нас о безплатну пораду, заки підете деинде. Кожди ми не будемо могли вилічити вас, то ми скажемо вам се відразу і не схочемо заопинати ваших недугов. 113а—

ВИНАГОРОДЖЕНЄ ЗА ЛІЧЕНЄ МАЛЕ І ЛІКИ ДАСМО.

Урядові години: від 9. рано до 8. веч., в неділї від 10. до 1. в день.

Dr. CAUFFMAN, 607 Market St., Philadelphia, Pa.

КАЛЄНДАР
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА НА 1918 РІК.

Сей календар має 256 сторін і коштує враз з почтовою пересилкою 50 центів.

Поспішіть ся із замовленєм, бо наклад невеликий і розійдеть ся скоро!

Гроші посилайте почтовим або експресовим моні ордером. Адресуйте так:

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Мущини!

Чому маєте вести клопітливе житє, коли Ваша кров є „заражена"?

ЗАВДАЙТЕ СОБІ САМІ СЕ ПИТАНЄ.

Признаки хронічних і нервових недуг. Ці долегливости при занедбаню, кінчать ся звичайно загальним вичерпанєм сил, деколи боженьким і смертию:

1. Умучені? 2. Притомлені? 3. Заворот голови? 4. Зміені? 5. Болї голова? 6. Брак волї? 7. Слабе травленє? 8. Слаба память? 9. Короткий віддих? 10. Боязнь? 11. Резигнація? 12. Безсонність? 13. Знечуленє? 14. Дроші? 15. Нервї нервоти? 16. Рани і виразки скірні? 17. Затемнене в очах? 18. Прийпи? 19. Відчуванє зимна з горячими перестрашами? 20. Дрожанє нервів? 21. Гази жолудка? 22. Бите серце? 23. Слаба циркуляція крови? 24. Зимно і знечуленє рук і ніг? 25. Недостаточна і забарвлена мочі? 26. Болї в уздах і осьлабленє долішних частий тїла? 27. Катар? 28. Напруженє? 29. Слабости нирок і мітура? 30. Як і всї наші мужеські терпіня?

Мущини у всїх дорогах житя терплять під нервовим недугу, многих ослаблень тїла і крови, тому Ви не повинні боятись, щоби не поспішити ся відвідати сего експерта і спеціяліста мужеських недуг.

Чому мій офіс є переповнений? Коли би мої методи лечеи не були благородні, безпашні, поступові і найновійші, я не міг би вині тішитись цілковитим довірєм людий в Шікаго, як се виказує моя практика і стало простаюча практика. А більшість мущин, котрі приходять до мене, є післані мущинами, котрі я лічив на подібні слабости. **Ви можете сьміло віддатись моїй курації.**

ЖОНАТІ МУЩИНИ: Др. Годженса порада буде для Вас цінною. Ви можете вернути до дому в старім краю вільні від недуг і слабости. Приходіть і поговорить по приятельськи. Се буде Вашим правим кроком і **НІЧОГО ВАС НЕ КОШТУЄ.** Много з моїх пацієнтів приїзджає з далекої дороги задля моєї спеціяльної курації. 95-100

DR. I. W. HODGENS
35 South Dearborn St., corner Monroe Street,
2nd floor, Crilly Building, Room 208 and 209
CHICAGO, ILL.

МИ НЕ ЛІЧИМО НЕВИЛІЧИМИХ НЕДУГ.
УЖИВАЄМО НАЙЛУЧШОЇ СИСТЕМИ В ЦІЛИ ВИЛІЧЕНЯ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ.

ЗАПЛАТИТЕ ЯК БУДЕТЕ ВИЛІЧЕНІ.

Наша метода цїлком правильна, без болю. Маємо надію, що вас вилічимо.

Довголїтний досьвід і практика дають мені право твердити, що моя метода як раз відповідна в цїли вилічення недуг: голови, серця, горла, легких, грудий, жолудка, печінки, нервів, катару жолудка, ревматизму, закажения крови, сірних недуг і т. д.

Я не вірю в лїчене почтою, тому не пишіть до мене, бо навіть не буду відповідати. 112-123

Я не вірю у лїчене почтою, однак в многих случаях ті пацієнти, котрі мешкають поза Америкою, можуть оставати в дома від одного до пяти днів по моїм спеціяльним догляданю в офісі.

Dr. FLIPPEN, 208 W. 42ND ST., NEW YORK. N. Y.

при 7-мій евенї, над склепом в куфрами.

Урядує щодня від 10-ої рано до 7-ої вечер; в неділю і сьвята рано від 10-ої до 1-ої пополудни.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Український Народний Дім в Ню Йорку.

В суботу (20. жовтня) відбуло ся торжественне отворенє Українського Народного Дому в Ню Йорку. В сім народнім торжестві взяло участь кілька соток народу. Точний опис подамо в слідуючім числі.

Згоріла гр.-кат. церква.

З Белфілд, Норт Дакота, доносять, що в ночи 10. жовтня в українській кольонії в Горгам, Н. Д., згоріла грецько-католицька церква св. Дмитра. Огонь наробив шкоди на 9.000 долярів. Причини огню ще не вислїджено, однак — як наш читач впевнене — звісним є, що огонь повстав із середини. Палїй вдер ся до середини церкви, пілляв дещо нафтою і відтак запалив. Се діяло ся о 11-тій годині в ночи. Два фармери, які завважили в церкві огонь, бачили також, як якась особа всїла скоро до автомобіля і зникла в нічній темряві.

В кольонії вже від двох років панує роздор. Деякі парохіяни церкви св. Дмитра збунтували ся і поставили собі незалежну церкву.

200.000 зелїзничих робітників задумали вийти на страйк.

Представники від 200.000 зорганізованих зелїзничих робітників північної части Злучених Держав і східної Канади на конференції в Отаві (Канада) рішили зажадати від зелїзничих компаній 20% підвишки для робітників; в противнім случаю робітники вийдуть на страйк.

Прихильник сенатора Ля Фолета грозить революцією.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Полковник Джеймс С. Спрідж з Есекс Фелс, Н. Дж., одержав непідписаний лист з печаткою нюарської почти, в якім сказано, що американський сенатор Ля Фолет має 1,000.000 прихильників у сїй державі і що всякий намір усунути його з його місця в сенаті викличе революцію. Полковник Спрідж оголосив недавно свою просьбу до сенату, щоби Ля Фолета усунути і перевести над ним розправу яко над зрадником держави.

Виборча кампанія в Ню Йорку.

Цїлий великий Ню Йорк з поспіхом приготовляєть ся до міських виборів, які відбудуть ся 6. падолиста. Дотеперішна кампанія виказала, що републиканський кандидат на майора Вілїям М. Беннет, і независимий кандидат републикан, теперішний майор Джан Пуррой Мічел, дуже легко перепадуть при виборах.

Після голосованя над тим, в якім порядку на виборчих лїстах мають бути уміщені імена кандидатів, виказало ся, що демократичний кандидат, судія Джан Ф. Гайлен дістав 314.000 голосів, соціялїстичний кандидат Моріс Гілквіт дістав 136.000 голосів, републиканський кандидат Вілїям М. Беннет дістав 121.000 голосів, а независимий републикан Джан Пуррой Мічел дістав 114.500 голосів, отже найменьше.

Повисше зіставлене вказує, що републиканський Беннет і независимий републикан Мічел не мають найменьшої надії на виграну. Насуваєть ся тепер питанє, хто буде новим майором Ню Йорку: демократ чи соціяліст. Демократ Гайлен дістав 314.000 голосів, а соціяліст Гілквіт 136.000, отже о 178.000 голосів меньше. Аґітация між сими двома партиями провадить ся дуже завзято і є дуже можливе, що коли прийде до самих виборів, то соціяліст Гілквіт може побідити всїх прочих кандидатів.

Крадуть поживу замісць гроший.

З кождим днем в Америці можна стрінути ся з новим явищем. До таких явищ можна причислити останну подію в повіті Кендал в стейті Іллінойс, де злодії обрабували кільканадесять склепів, забираючи поживу, а оставляючи гроші. Кождий властитель зазначених склепів заявив, що з його склепу не пропав ані один цент, мимотого, що в деяких склепах було по кільканайцять долярів.

Хемістів виділяють з армії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Кілька соток хемістів, асентированих до війска, виділено з армії і приділено до спеціяльної правительственної роботи; инших кождого дня виділяєть ся з таборів. Військові власти мають наказ вибирати сих людий зпоміж військових.

Дезертир американської армії зловлений в Канаді.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

В Монтреал (Канада) заарештовано під Закидом дезертирства Давида Левіна, який належить до першого полку полевої артилерії, в Ню Йорку.

20.000 долярів за поранене.

Лава присяглих судії Бравна, яко часть найвисшого суду в Ню Йорку, присудила, що Інтерборо Репід Транзіт Компані, зелїзнична компанія в Ню Йорку, має заплатити 20.000 долярів Петрови Пірсонови за рани, які він одержав підчас колїзії двох поїздів на 3-тій евени і 149 улиці, 8. червня 1916 року, в Ню Йорку. Пірсон скаржить компанію о 30.000 долярів.

Крім Пірсона, компанія має ще дві справи з приводу тої самої колїзії, а іменно тоді зістав убитий один мотормен і одному пасажирови відтяло ногу.

Пірсон працював у сїй компанії яко кондуктор, але того дня їхав яко звичайний пасажир.

Неділя 28. жовтня призначена на молитву о тріюмф американської армії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Президент Вілсон призначив неділю, 28. жовтня, яко день молитви о тріюмф американського оружя. В той день по всїх церквах будуть відправляти ся молитви, а вірні будуть просити Всевишнього, щоби допоміг хоробрій американській армії поконати ворога.

До наших П. Т. Дописувателїв.

З недостачі місця в „Свободі" (через друковане конвенційних проектів, котрих не можна було відкладати) в нашій редакційній тецї призбирало ся за кілька тижнїв чимало всїляких дописий. Сї всї дописи, хоч вони значно припізнені, постараємо ся як найскорше надрукувати, бо вони ще й доси не стратили своєї вартости. Наших шановних пп. Дописувателїв просимо на сїм місци о вибачність, бо непомішенє їх дописий у „Свободї" наступило не з нашої вини.

Вирозумілим людям се пояснєнє буде певно вистарчаюче, а тим, котрі з приводу непомішеня їх дописий присилають до нас лайливі письма, не поможе нічого...

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Платня досьвідчених інструкторів-ревізорів.

Київський тижневник „Комашня" (орган Київського Союза Установ Дрібного Кредиту) в ч. 24-тім, з 2. серпня б. р., доносить, що Київський Союз Кредитовий платить 4. 550 карбованців річно для досьвідчених інструкторів-ревізорів. Крім того при розїздах платить 6 карбованців денної дієти і звертає кошти подорожи зелїзницею у II-гій клясї.

Харківський Союз Установ Дрібного Кредиту.

Сей союз причинив ся богато для добра селян-хлїборобів на Харківщині. За посередництвом сього союза, населенє купило на 800.000 карбованців сїлок, плугів, борін та инших сільсько-господарських знарядів. Союз не міг лише доставити більшу скількість сноповязного шпагату, цьвяхів та ухналів.

Кооперативні союзи на Полтавщині.

Всї кредитові товариства на Полтавщині є обєднані у чотирох союзах: переяславськім, роменськім, полтавськім і кременчуцькім. Всї сї союзи, розвиваючи й поширюючи свою діяльність, заводять свої кооперативні промислові підприємства. Із сих союзів переяславський вже має гарбарню, роменський гарбарню та фабрику ковбас і заходить ся коло основаня фабрик тютюну та крохмалю; недавно оснований кременчуцький союз заходить ся коло основаня олїярні, а полтавський заводить у себе виріб снастий до бричок. Полтавський союз споживних товариств вже виробляє цукорки, хоч заснував ся лише рік тому назад.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Воєнні дезертири заложили організацію в Швайцарії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

З Берна доносять 19. жовтня, що воєнні дезертири оснували собі в Швайцарії сильну організацію для оборони своїх „інтересів". Військові дезертири воюючих держав заляхли цїлу Швайцарію. Їх теперішні постанови та зростаючі непорозуміня супроти правительства і жаданя довели до того, що їх треба було інтерувати до таборів. Заалярмовані такою вісткою, дезертири помістили оголошеня у швайцарських часописях, взиваючи своїх товаришів формувати „міжнародну організацію". Організаційний комітет складаєть ся з Німців, Австрійців і Болгарів.

Упадок німецької соціялїстичної партії.

Що війна сильно підкопала німецьку соціялїстичну партію, про се сьвідчать заяви деяких визначних її членів, які впевняють, що убуток в членах партії виносить майже 70%. Причиною сього було невдоволенє членів за се, що провідники партії допустили і позволили арештувати таких визначних партійних лідерів, як др. Карло Лібкнехт, Роза Люксембург і инших.

Як Болгари обходять ся з Румунами.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on October 22, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Кореспондент лондонського „Таймс-а" доносить з румунської військової головної кватири, що Болгари орють поле, уживаючи полонених Румунів замісць волів, чим перевисшають німецьку дикість. Кореспондент також доносить, що 16.000 румунських полонених померло головно з голоду.

Голяндія не хоче дати нікому угля.

Голяндське правительство зарядило, щоби жадному корабленю иншої держави, який заїде до голяндської пристани, не дати угля.

Гарнїовський одиноким кандидатом на премієра Польщі.

Львівська телеграма доносить до Копенгаєн, що Поляки домагають ся, аби премієром Польщі був граф Гарнєовский.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Й. К., Наймор, Мінн. — Коли у Вас є готові гроші, то лїпше є заплатити за бонд позички свободи цїлу суму згори. Бонди другої позички свободи правительство Злучених Держав сплачує аж по 25 лїтах, однак коли Вам будуть потрібні гроші на якусь конечну потребу, то бонд відкупить у Вас тойсам банк, де Ви купите його. Длятого бонди можете безпечно купити. Відсотки другої позички свободи виносять 4%, плачені що пів року.

СИРАКЮЗ, Н. Й.
ТОВАРИСТВО СПІВАЦЬКЕ „БОЯН"
уряджує раз представленє
„АРЕНДАР В КЛОПОТЇ"
комедія з сїльського житя в 4-ох актах
в неділю, дня 28. жовтня 1917
в гали церковній, 104 Савт Вілбур Авє., Сиракюз, Н. Й.

ОСОБИ:
Іван Держач, господар...п. Роман Гнїка
Марія, його жінка.....п. Ні К. Шеремета
Зося, їх дочка.....п-на Олена Савідька
Лесь Скритюк, наречений.....
.....п. Мельничук
Сруть, арендар.....п. Онуфр. Шеремета
Лейба, його зять.....п. Зимбенштайн
Гарасим, пошкат-жида...п. Ів. Шеремета
Константин Шишадєвскі, покупний адвокат .....п. Іван Шеремета

Початок о годині 7-ій вечер.
ВСТУП 35-і 25 ЦЕНТІВ.

Доїзд пропаваючий на церков.

Запрошують ся усї Русини-Українцїв з Сиракюз і околиці. Кождий найм. прийде підвеселити ся добре, бо сьміху буде доволї. — КОМІТЕТ. 125

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

В сїй рубрицї поміщуйте слїдуючі оголошеня: Коли хочете відшукати своїх сьвояків, приятелїв або товаришів.—Коли шукаєте занятя.—Коли бажаєте, щоб хтось дбайв Вам, де Ще добре робити.—Коли потребуєте агентів до поширеня Вашого бизнесу.—Коли потребуєте робітників до праці в бучерні, ґросерії, готелї або на фарму.—Коли шукаєте спільників до бизнесу.—Коли шукаєте дивочителїв і учителїв музики.—Коли маєте хату або фарму на продаж.—Коли маєте хату або фарму до винайму.—Коли маєте на продаж якісь річи.—Коли пошукуєте людий на мешкане з харчом.—Коли продаєте свій бизнес або хочете пускати чи обмінятись з ким.—Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

В дуже важній справі поміщую своєї жінки сестру **АНАСТАЗІЮ ФИЧИШИН** з села Оглядів, пов. Рахів. Перед 3-ма роками перебувала к Ню Йорку і там вийшла замуж. Не знаю як називає ся по мужови. Хто би о ній знав або вона сама, прошу голосити на адресу: 23-25

JACOB CHMYLUK,
Box 121, The Pas, Man., Canada.

ЧИТАЙТЕ! Вишлемо кождому ілюстрований КАТАЛЬОГ, ріжних річий, як годинників, ланьцужків, перстенів, музичних інструментів, рекордів, фіґурків, образків, наволоки, мереживів, светрів і т. д. Залучіть 5 цт. марку на пересилку. Адреса: 62-XII-31-17

AMERICAN SALES CO.,
1926 Huron St., near Robey, Dep. 5,
CHICAGO, ILL.

В дуже важній справі поміщую своїх братів **ПЕТРА і МИХАЙЛА БУКОВА** з села Перетин, пов. Сянік. Вже пять лїт не маю о них жадної відомости. Хто би о них знав або вони самі, прошу голосить ся на адресу: 124-26

MARY WUKSTA,
1923 Dalkieth St., Nicetown,
Philadelphia, Pa.

В дуже важній справі поміщую своїх братів **ПЕТРА і МИХАЙЛА БЕРЕСТЕЦЬКОГО** з села Оперні, пов. Ворсь. Перебували в Пітсбурґу. Хто би о ній знав або він сам, прошу голосить на адресу: 125

NICHOLAS SHKOLNY,
425 E. 17th St., New York, N. Y.

Поміщую свого брата **ІВАНА МАЛЕЦЬ**, сина Митайла, з села Веремінь, пов. Лєско. Хто подасть його адресу, дістане $5.00 нагороди або він сам нехай голосить ся на адресу: 114-26

ANTIN MALEC,
3811 Archer St., Nicetown,
Philadelphia, Pa.

5 прекрасних артистично виконаних портретів ключої краси, в натуральних і дуже інтересуючих позах пішлемо кождому за 10 центів. 114-26

Адресуйте:
MRS. L. PASECKA,
205 East 14th St., New York, N. Y.

СМАЧНА СТРАВА — СЕ ПОЛОВИНА ЖИТЯ!

КОЖДА ЖІНКА, кожда дївчина і кожда кухарка чи кухар, які хотять, щоби вони були люблені чи то своєю родиною, чи то своїм паньством, нехай навчать ся смачно варити.

СМАЧНА ЇДА — СЕ РОЗКІШ. Се розрада серед теперішної дорожнї. Уміти добре і смачно варити — значить ся бути ощадним, дбайливим о добро своєї родини.

Хто хоче навчити ся смачно варити, нехай кулить собі сейчас книжку

УКРАЇНСЬКА КУХАРКА

В сїй книжцї найдете докладно і в приступний спосіб подані приписи як варити ріжні зупи, росоли, печи мяса, ріжні леґуміни, кейки, паї, тісточка, ріжні старокраєві баби, завиванцї, торти, пудінґи і много-много инших присмак.

Книжка має поверх 200 сторін друку.
ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу: „SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

МОЖЕ НЕ ПОДОБАЄТЬ СЯ Українцеви дещо в „Свободї", то тодї не треба прилюдно ганьбити своєї газети, бо вона своя; зате добре написати до редакції, що осьто менї те а те не подобаєть ся, а рівночасно треба подбати про зріст газети. Коли „Свобода" буде мати богато передплатників, тодї знайде і найлїпших робітників, які вдоволять усїх читачів. І тому треба конечно приєднувати нових передплатників „Свободї".

Знамените предложенє.

Доктор Слон, звісний Х-Рей спеціяліст поручає свою лікарську службу кождій недужій людині, лише тому, щоби всї ті, котрі були лїчені безуспішно і видали богато гроший на других лікарів без осягненя успіху, могли покористуватись сим знаменитим предложенєм.

НЕ ПЛАТІТЬ ЗА БЕЗУСПІШНЕ ЛІЧЕНЄ.

В моїм офісї находить ся всї конечні модерні, наукові приряди для докладного розслїду і лїченя всїх застарілих недуг. Моїм завданєм є лїчити кожду недужу людину, а одна візита упевнить Вас об сїм. Не ждіть аж Ваш лікар покине Вас і пішле Вас до мене, а зголосить ся самі.

СПЕЦІЯЛЬНЕ ПОВІДОМЛЕНЄ.

Я хочу, щоби Ви відносились до мене з повним довірєм. Я не відвідаю нікого без Вашого дозволу і розповідаю свої клопоти у своїй власній хаті.

Памятайте, що я не є звичайним лікарем, але я є спеціялїст з многолїтною спрактикованою в лїченю такими недугами, котрі кожду другу поконують лїчити. Чим зовне Ви були хорі і чим тяжкою є Ваша недуга, тим більше я її лїкую. Я раз-з-разу робити, як і другі, однак не можу. Я не хочу ані одного цента жу зробити. Не потребуєте тратити часу від Вашої праці а спосіб мого лїченя є приємний, без жадних болїв; він ріжнить ся від всїх других. Я маю знаменитий машини для лїченя кождої недуги, які Вас певно дивують. Коли Ви зголосите ся, то я запишу Вам особисто, в цїли, щоби лїчити Вас в можливо найкоротшім часї. Моє докладне розслїдженє при помочи Х-Рей, виказує Вашу лїйску недугу, коли другі її не відчували. Не дожидайте ся, але прийдіть сейчас. Ви будете щасливі прийшли, то чому ж не тепер?

ПОРАДА І ПРИЙМЕТЕ ДАРОМ.

Говорить ся Вашою мовою.

PROF. DOCTOR SLOAN SPECIALIST

Напротив Кауфман Берс силону.

408 SIXTH AVENUE PITTSBURGH, PA.

Години приняти: Щодня від 9-ої рано до 8-ої вечер., в неділї від 9.30 рано до 1-ої пополудни.

НЕДУЖІ ЛЮДИ

Не тратьте надії тому, що другі доктори і спеціялісти, не змогли Вас вилічити, не тратьте часу, а ідіть сейчас до д-ра Фалька, широко звісного спеціялісти, котрий в послідних (20) роках вилічив тисячі недужих мущин, і коли Ваша недуга є до вилічення, то він Вас вилічить скорше і дешевше ніж який инший спеціялист. 117—

Лічить ОСЛАБЛЕНЄ НЕРВІВ, НЕДОМАГАНЄ ЖОЛУДКА, СКІРНІ НЕДУГИ, РЕВМАТИЗМ, БОЛІ в хребті і ногах, І ГЕМОРОЇДИ.

ПОРАДА ДАРОМ.

Dr. FALK, спеціялїст,
11 West 28th St., New York City.
межи 5-ою і Бродвей.

Офісові години від 10. до 7. щодня. В неділї і американцькі сьвята від 10. рано до 1. попол.

ЧИ ХОЧЕТЕ ВІДНОВИТИ ЖОЛУДОК.

Коли так, то можете се осягнути уживаючи „Гофмана Гірке Вино",

котре чистить жолудок, чистить кров і скріпляє нерви, а знаменно помагає при браку апетиту, нестравности, недузі серця і утрати ваги. 125в—

Сей гідний подиву винахід з помі́ж тисячам людий, поможе і Вам і аптекарі його поручають.

Продає ся його у всїх торговлях, а коли на запитанє його не дістанете, пишіть просто до нас. Одного долара за фляшку, за 6 фляшок $5.00.

PORTONAL DRUGS CHEMICAL CO., Inc.
231 N. Main St., Yonkers, N. Y.

ВЕСЕЛА ОПЕРЕТА В 3-ОХ ДІЯХ

ОХ! НЕ ЛЮБИ ДВОХ!

написав Антоній Ів. Нагорняцький.

Ся книжка надає ся вповні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 4 женщини і 8 мущин. — Ціна за прим. 25 цент. за 12 примірників $2.25.

Замовленя і гроші посилайте до:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДАРОМ

ЧАЙ НА ПРОБУ.

15 ЧУДОВИХ РОСТИН творить сензацію в медичнім винаходї—ОТЦЯ МОЛЛИНГЕРА СЛАВНИМ ЧАЮ З ЦЬВІТІВ. Коли терпите на ревматизм, затвердїнє, запечуднїнє крови, доволитність в жолудку, нестравність, загальне ослабленє і сильні болї, нервовість, недугу нирок або утробів, подайте сейчас своє імя поштовою карткою а одержите пачку чаю даром. Адресуйте: 117-128

MOLLINGER MEDICINE CO.,
32 Mollinger Building,
11 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

ХТО ХОЧЕ ПРОЧИТАТИ?

Чи хотїли би Ви лїпше жити? Чи хотїли би Ви лекше працювати? Заробляти більше грошиа? НЕ ВЖЕЖ ЩО ТАК!

Всї ті Вашї бажаня сповнять ся, як Ви будете знати анґлійский язик. Подвіть на своїх знакомих, говорячих по анґлійськи, як їм все є доступне. Вони читають анґлійскі газети, ходять до театрів, беруть ся до торговлї і все понимають. Чи Ви не хотїли би стати такими? Коли Ви слабо або і повсїм не знаєте анґлійскої мови, то не марнуйте анї хвилї часу, а таки сьогодня напишіть до нас лист і залучіть 10 центів грішми або марками, а ми вишлемо Вам пробну лекцію і покажемо Вам як ми ґарантуємо вивчити Вас в трох місяцях говорити, читати і писати по анґлійськи за незвичайно малою оплатою. Учащати до сеї школи зайшло. Ми учимо заочно. Лекції висилаємо почтою до всїх країв Америки. Тисячі людий поновили сю школу і тепер вони дякують нам. Те саме зробите і Ви. — Адресуйте: 102—

AMERICAN PREPARATORY SCHOOL
525 W. 47th St., New York City.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

Др. С. М. КАУФМАН

111 E. 7th Street, NEW YORK CITY

Спеціялїст всїх мужеських і женських внутрішних недуг. Лічить новими машинами електричними, уживає Х-Рей.

Години приняття: від 9-ої рано до 9-ої вечер. 104—

НАЙНОВІЙШИЙ СПОСОБ

усуваємо волосє з лиця і инших частий тїла

РАЗ НА ВСЕ, БЕЗПОВОРОТНО!

За дуже малим коштом. 116в27

Усуваємо також прищі, веснянки, чорнушки, жовті плями, знаки шедрі і другі нечистости шкіри і скіри. Зголоситє ся особисто або пишіть до:

THE SPARROW CHEMICAL CO.,
Dept. K—1, 196 East 4th St.
NEW YORK, N. Y.

Дописи.

3 MINNEAPOLIS, MINN.

Читаючи наші часописи в Америці, дуже часто находимо в них дописи з ріжних місцевостий про товариське і політичне житє наших братів України. Як приємно читати такі дописи! Як приємно чути якесь знане назвиско якогось нашого бесїдника, котрий говорив про се або про те! Як солодко вимовляти імя особи (її або його), котра знаменито вивязала ся зі своєї ролї в такій а такій штуці! Такі відомости — то гейби наша пожива духова, котра нас скріпляє і дає охоту до поступу вперед.

Неодин з нас спав, а радше сказати: гнив духово серед своїх братів Українців тут на чужині. Коли зачав читати сего рода дописи, подумав собі: „То щось доброго. Чи би у нас не вдало ся щось зробити, або завязати". Подумав, скупив духа, напружив цїлу свою енергію, порозумів ся з кількома добрими товаришами і пустив ся з ними до дїла.

Робота з початку була трудна. Однак поволи якось удало ся зорґанізувати більше число братів і робота поступає вперед. Але на тім не кінець. Коли більше число зорґанізувало ся, тоді приходить більше роботи. а з нею більше клопотів Праця однак робить поступ вперед, коли проводирі не упадають на дусі. Так помало виробляє ся ґрунт, на котрім можна сподївати ся добрих овочів. В сей спосіб розвили ся наші нинїшні громади на чужині, котрі своїм приміром впливають на другі, ще за мало розвиті.

Придивім ся близше житю житю наших Українців в Мінеаполіс! Що тут дїєть ся? Чи ми розвиваємо ся, чи гниємо духово? Чи ми читаємо ті дописи, про котрі я попередно спімнув? Так єсть. Ми читаємо і кажемо, що то гарне, щось таке... гм... ая... і т. д.

Але ми таки розвиваємо ся, тільки про нас нема нїколи дописи, бо ми не хочемо хвалити ся, що ми зробили і робимо. Однак нинї ми Вам скажемо, що ми робимо і що у нас є.

У нас є красна церква в знаменитім положеню. Декотрі з нас дають що місяця колекту і приходять до церкви, коли не дуже горячо і не зимно.

Маємо дяка, котрий що неділї з трома парами співаків кричить на хорах, щоби показати сьвіжим людям, котрі приїзджають до Мінеаполіс, що і в нас є хор.

Під церквою маємо кусок ґалї, в котрій містить ся товариство „Запорожська Січ". Але не думайте, братя і сестри, що то направду таке товариство, як инші товариства „Запорожські Січи". Се тільки шумна назва. Правда, що се товариство має свій статут, в котрім головною точкою є, що товариство має ширити просьвіту, а радше займати ся просьвітою. Тимчасом воно так не є. Товариство не тільки не займаєть ся просьвітою, але хоче навіть таких членів, котрі хочуть займати ся просьвітою. Представителї сего товариства кажуть, що нам лучше, коли межи нами нема мудрих. З того виходить, що товариство „Запорожська Січ" є тільки товариством запомоговим. Кождий член платить 50 центів місячно, а властиво передає через другого, щоби в часї хороби мав право до запомоги. Товариство досить велике, бо числить перейшло 70 членів. Мітинґи відбувають ся раз на місяць. Участь в них бере около 8 до 10 членів. Ті збирають вкладки і... дальше до дому спати.

Крім того істнує ще одно товариство під назвою „Українсько-просьвітно - драматичне товариство імени Тараса Шевченка". Числить воно 8 і пів члена. Се має бути поступове товариство, котре свій поступ зазначує ширенем атеїзму.

З тих двох товариств виродило ся як блудна донька, котра ходить манівцями, щось третого. Як його назвати, сам не знаю. Не є то жадне товариство, але — можна сказати — шайка аматорська під проводом п. Івана Горбова. І справдї, ся шайка, як зіпсута зарозуміла і невдячна донька ходить крутими дорогами, виставляючи себе і других на посьміховисько перед чужинцями. Придивім ся, до чого допроваджує та шайка з зарозумілими і з браку досьвіду.

Рознесла ся поголоска в Мінеаполіс, що 9. вересня відбудеть ся в Ст. Пол українське представленє під заголовком „Жидівка вихрестка". Дуже гарно, — подумав я собі — буде досить розривки в неділю межи своїми, бо вже близько рік минає, коли я був на українськім представленю. Здивувало однак мене, чому се представленє має відбувати ся в Сейнт Пол, а не в Мінеаполіс. Але меньше з тим; се річ аматорів.

В неділю вечером допитав ся я, де відограєть ся та штука, і зайшов до просторої ґалї театральної. Дуже добре враженє зробила на мене сцена: акустична і гарно осьвітлена. Нараз приступає до мене молодий чоловік, на вигляд сємїцького походженя, і подає менї програму. Зачинаю читати і сам собі не вірю. На самім вершку програми виписані великими буквами в анґлійській мові слова: „Рошешов", а під сподом сухітними буквами „Українєц". Що се значить? — питаю сам себе Може то не тут? Може я зблудив?" Але на щастє була на програмі відбитка аматорів. Приглядаю ся близше і пізнаю лиця декотрих, що знаю їх з видженя. Українці — більше ніж три чверти з аматорів. Але се нїчого.

Нараз підносить ся куртина На сценї видимо цїлу громаду аматорів в імітаційних наших селянських строях. Розпочинаєть ся так звана „лупка" межи двома мущинами, а решта аматорів стоїть як єгипетські мумії — без найменьшого руху.

Потім виступає на чоло бувша артистка провінціонального театру в повіті тернопільскім, п-на Олена Красновска з міною старої учительки вона уставляє свої товаришки котрі порозскакували ся як вівцї, і разом зачинають співати „Ой гіля", а пізнїйше „Дївка в сїнех", котрі то пісні випадають понизше критики. Мимо того, що п-на Красновська махала рукою, щоби в той спосіб утримати гармонію.

В другій сценї виступає п-на Красновська у властивій своїй ролї — 19-лїтної дївчини Прішки. Тут сподївав ся кождий побачити тип сільської молодої, здорової дївчини Тимчасом видимо перед собою ґрип якоїсь 35-лїтної женщини жінки майнера в Пенсильвенії котра недавно приїхала з краю, прибравши ся трохи по американськи: в білі панчохи і черевики з низькими холявками.

Памятайте п-но Олено, що наші сельські дївчата нїколи з таких коротких спідничок не ходили — у нас уважають се за нечемність.

Так представляла ся особа Прішки. Тепер придивім ся дальше. Панна Олена, почавши грати свою ролю, вимовляє перше слово, перестає дальше говорити, кашляє, зачинає знова те саме слово, але зміненим голосом, бо тамтой, котрим зачала, не тільки їй але і гостям не подобав ся. Треба зазначити, що панна Олена відзначаєть ся надзвичайним слухом. Се треба їй признати

Супроти свого любимого хлопця, вона була за зимна без найменьшого чутя. Навіть в такім случаю, коли просить ся, щоби він обдарував її поцїлунком, заховуєть ся зимно. Стріляючи очима не на свого милого, але на публику. Я думаю, що Ви п-но Олено, обаляли ся, щоби Вас хтось з знакомих в ґалї, котрих і так заледви три пари, не посудив о щось злого та не сказав: „О! диви ся, що вона виробляє з якимсь Буковинцем!" Не думайте так зле про нас, п-но Олено! Ми на тільки ще розуміємо ся, що дїйсність а що штука театральна. Тут показуєть ся, що ми більше розуміємо ся на тім як Ви. Звертаємо Вам увагу, щоби Ви не робили більше того, бо встид і ганьба показувати ся перед чужинцями на сценї, коли Ви так слабо собі її представляєте. Прошу Вас, п-но Олено: на другий раз, коли будете грати тусаму ролю, або подібну, здїймїть також ту бранзолєту з псевдо-хінсько-американського золота, бо се не на місци в того рода ролї. А той стрій, в котрім Ви виступаєте, коли приходите з міста до села, сховайте, а хтось Вам за не-го добре заплатить, бо він буде дуже відповідним в ролї так званої американської „дївчини" в другорядній реставрації. Зрештою се не Ваша вина, але Вашого проводира, пана Горбова. Він замало порозумів, яка роля для Вас була би найвідповіднїйша. Я-б дав би Вам відповідну ролю, котру Ви лучше відограли-б. Я дав би Вам ролю старшої молодиці, кусителки жонатих мущин і цокотухи. От тодї варта би послухати, як Ви граєте!

Не лучше пописав ся любимець Прішки, п. Стефан Піддубний. Молодий хлопець, зимний, твердий як ґранітова скала, штивний як стовп. Йому однак нема що дивувати ся, бо він не знав своєї ролї на память. Він не мав часу звертати уваги на рухи і на свою дївчину, але слухав неборачисько, суфлера, щоби нараз не замовчати, але щось плести. Однак треба йому признати великий сприт віршоробства на поготівлю. Часом мовив яких пять мінут і в голову бер ся, як би над чимось думав, але коли розговори ся, то можна було чути рими і ритми — от, здібний віршоробі!

Найважнїйшу ролю молодої жидівки Сари грала п-на Марія Готрівна. Не була вона цїлковито ухарактеризована, бо сего не потребує. Риси у неї семїцького походженя відбивають ся дуже. Нащок було п. Горбову тратити гроші непотрібно, коли панна Марія то чиста жидівка. Хто би сказав, що вона Українка, коли її перший раз побачить?

Коли п-на Марія появила ся на сценї, всї російскі жидки, котрих було три чверти на сїм представленю, зачали кричати жидівсько-американським каргоном: „Ші лукс лайк є джус, бот ші шпілт лайк є захол гой". Що се мало значити, сего не знаю. Від себе можу сказати тільки се, що за мало було у неї рухів жидівських. Правда, що се иньша жидівка — вона любить мужицького хлопця, переходить на його віру. Але все таки, вона вистерігаєть ся всього жидівського, повинно би щось у неї мимоволї показати ся жидівського. Однак сего не було, а жиди говорили дальше: „Ой! гой, гой енд хахол натоящща! Нїшт гіт! Кім гайм" т. д. Більше щось жидівського видимо у неї, коли вже вийшла заміж за Стефана. Одїж на нїй сельської женщини, але жидівські білі „подньотці" і жовті черевики. Прошу Вас, панно Маріє: навчіть ся же раз того, на що я Вам вже нераз хотів звернути увагу, але не мав нагоди: Не спіть ся, коли поважно треба говорити, не декламуйте, але думайте, що говорите. Памятайте, що точки, протинки, завзи, окляки і знаки питаня мають своє значінє! Попробуйте свого учителя, п. Горбова, щоби Вам се обяснив, а тодї штука вдасть ся о много лучше. Не падайте і не млійте так коро, коли ще навіть не побачилисьте свого мужа з Прішкою.

Лейбу, старого жида, грав п. В. Горбов. Се не була особа жида, але так званого полярного американського „дюрта": сверблїє свиньї споднях на паску з монограмом і в коротїм сурдуті. Одна тільки сила борода була жидівська. Старий Лейба — се страсзонний жид, котрий проклинає цїлий сьвіт, коли довідуєть ся, що його дочка Сара виходить заміж за хлопського сина. Однак в такім жидї нїчого не видимо жидівського — за скорі і модні рухи не позволяють нам видїти жида. Гаксамо супроти своєї доньки Сари більше показуєть ся конкурентом ніж батьком. Коли з розпуки дре на собі сорочку, то більше виглядає на шацофанного, підмєленого водоноса-мужика російського, котрий кусає припічки у печи.

Панаса, заможного мужика, грав п. Ів. Горбов, котрий грав більше великого аристократа з мужицькій одежі, котрий з панськими мінами витягає новкову хустинку до чищеня носової нори. Трудно було розуміти Горбова, бо уживав богато термінів російських. Пане Гарбов, я би Вам радив, щоби учили ся більше по українськи, коли почуваєте ся до української нації. Я Вам кажу, що наша мова дуже красна, хоч ми „хахли", тільки старайтесь її навчити ся. В Мінеаполіс сеї зими отвираєть ся школа українська, котра, буде мати два відділи: один для анальфабетів т. є. для Ваших аматорів, а другий для тих, котрі не вміють говорити, або так по простому сказавши: для глухо-німих в українській мові. Прошу Вас, п. Горбов, згодоєтьсь ся до сеї школи, а ручу Вам, що за чотири місяці будете о много лучше чули ся межи Українцями.

Щодо пияків, котрі то ролї грали пп. Романчук і Білїньский, то їм можна богато закинути, бо вони справдї були підхмелені горячим нектаром, котрий називаєть ся водка. Кождий з важнїйших аматорів приніс з собою фляшку нарухи, щоби заострити свій апетит до спільного вечері по представленю. Пан Білїньский є знаний яко робітник на ниві народній з того, що провадить вірні адреси около яких то українських дївчат в Мінеаполіс. Коли появить ся на сценї ухарактеризований чорненьким вусинятками, одна з дївчат моргнула і махнула рукою, кажучи: „гальо". Пан Білїньский зблїд, перестав грати свою ролю, приложив праву руку до чола (зазначую, що у п. Білїньского одна сторона мозку є мякша від другої), припомнаючи собі, хто се був би. Нарешті підносить голову, усьміхаєть ся в сторону згаданої дївчини, здіймає капелюх і кланяєть ся шарманцько. Його товариш, другий пияк (п. Романчук) стоїть і не знає, що робити. Однак п. Білїньскому не взяло богато часу уклонити ся дївчині і зачав дальше грати. Пане Білїньский, прошу Вас, не робіть більше такого скандалу! Коли публика захоуєть ся спокійно, крім одної дївчини, то грайте свою ролю дальше, а дївчині уклонїть ся тодї, коли вже будете опускати сцену.

Що до панни Крупач, котра грала жидівську служницю, і щодо пияка п. Лукаєвського — то нема що споминати.

Від часу до часу забавляла гості п-на Катерина Масира своїми чудесними гексаметрами Гомерової Іліяди. Без заповідженя, що і чиї вірші буде деклямувати, ставала і такала щось, що справдї робило на слухача враженє незрозумілих гексаметрів, тимбільше, що п-на Катруся не знала деклямациї на память. Хто би хотїв знати, як меньше-більше звучать гексаметри, то постараюсь обяснити: Прошу сїдати на крісли і тупати ногою раз довго, а два рази коротко: тааа! та! та! Так шість разів потакайте, то будете мати один гексаметр, або один вірш. Таких кількасот „такалів" робило поему, котру деклямувала п-на Катруся.

По представленю всї аматори з п. Горбовом на чолї зачали співати „Де згода в родинї". Пісні сеї не докінчили, бо ми не сподївали ся дістати, бо п. Горбов не тілько, що не зробив нїчого, але много мусїв доложити зі своєї кишенї. Тілько одна п-на Марія дістала в презентї від жидка-анархіста вазонок, котрий разом з ним купила в склепі на Геннепін евени.

Так вертали аматори голодні і холодні до Мінеаполіс в одинайцятій годинї вечером і я разом з ними. Цїлий тиждень не мав я нагоди з ними говорити, аж доперва нинї в „Свободї".

Жаль менї Вас, п. Горбов. Складаю вам сердечну кондоленцію. Не тілько, що російська революція нїчого не заробила (10% доходу з сего представленя було призначено на російську революцію), але і Ваша кишеня натерпить ся. Возьмїть ся щиро до працї фізичної, а за рік направите ся матеріяльно, чого жичу Вам з цїлого серця.

Ви, аматори, коли п. Горбов виздоровіє матеріяльно і заангажує вас знова до якоїсь штуки, то скажіть йому, щоби він велїв видрукувати оголошеня не в анґлійській мові, але в українській, або запросив всїх Українців з Мінеаполіс на українську штуку, а не на „Рошеш шов". Тодї театральна ґаля буде повна, карман п. Горбова набитий, а вечера для вас певна. Постарайте ся також, щоби десять процент з доходу прийшов не тілько на революцію російську, але також на фонд революційний український, на що нам треба бути приготовленими. Будьте здорові, аматори, „здраствуйте!"

Така дїяльність і розвиток в Мінеаполіс.

Н. Н.

(Продовжене на стороні 6-ій.)

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В V. ДІЯХ

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ

Ся книжка надає ся вповні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 8 женщин і 7 мущин. — Ціна за примірник 30 цент., за 15 примірників $3.35.

Замовленя і гроші посилайте до:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НЕДУЖІ ЛЮДИ

НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ СЕЙЧАС!

зі всякими хронїчними, нервовими і сконплікованими недугами, які потребують опіки лікаря-спеціялїста.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ

ТАМ ДЕ ЇЇ НАЛЕЖИТЬ НАЙТИ

і зверніть ся сейчас на дорогу до здоровля.

Години офісові: від 9-ої рано до 4-ої попол.; від 6-ої до 8-ої веч.; в неділї від 10-ої до 2-ої в полудне.

Користайте з моєї розмірної практики работої через много лїта лікарського досьвіду. Я приміняю найлїпше звісні методи з найновійшими і вельми цїнними електро-медичними приладами при лїченю хронїчних і нервових недуг.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ.

Прийдіть поговорити зі мною особисто—і коли я зможу помочи Вам, то я Вам се скажу. Я є спеціялїст хронїчних і нервових недуг і лічу найновійшими і найлїпше изученими методами. Я розважу ґрунтовно фізичні і лябораторні розслїди кождої недуги. Моє лїченє оказалось успішне в многих упірчених недугах, які другі не осягнули. Я ратував сотки людий від операцийного стола через моє вчасне лїченє і пораду. Навідайтесь до мене сейчас, коли Вам потребуєте лїчитись. Знайдете є небезпечне. 103-130

DR. LEWIS, 749 Sixth Ave. межи 42-ою і 43-ою ул. New York City

DR. HUNT, спеціялїст,

з понад 31-лїтною практикою хронїчних і нервових недуг мущин, женщин і дїтий. Ослабленє, нервовість, безсонність, астма, брак енерґії, зміна житя у женщин, недуги серця, жолудка, утроби, легких, нирок, очий, уший, носа, горла і кашель. Сумлїнна опіка. Ужиті́ровані ціни. Поради даром. Години: від 9-ої до 7.30, в неділї і сьвята від 10-ої до 1-ої. 116—

261 WEST 42nd STREET, NEW YORK CITY.
(близько 8-ої евеню).

ВИЙШЛА З ДРУКУ

4-актова комедія

ЗОРЯ НОВОГО ЖИТЯ

ЦІНА 30 ЦЕНТІВ.

Замовленя посилайте на адресу:

„SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

ЩО ДОБРЕ, те само хвалить ся. Тому „Свобода" нїяк не може хвалити сама себе, бо дехто сейчас подумав би: „Хвали мене роте, бо тя роздеру". Але найлїпше сьвідоцтво „Свободї" дають її читачі. Хто раз почав передплачувати свою газету, той вже її не кидає.

ПІД РОЗВАГУ УКРАЇНЦЯМ.

При повороті до краю і тут в Америці нема лїпшого ремесла як автомобілїзм. Наша школа видала 1000 шоф. на уладженє своєї школи. Вони машини. Хто вдасть ся наш корпувати, той стане добрим шофером. Відчисть по всї часи. Знаєте, що наша школа лїпша від других щодо її уладженя. Ми викладаємо у Вашій мові. У нас є лекції і репіти курси. Можете платити тижнево. Заки пійдете до другої школи, найдіть і порівняйте ся з нами. ЗАПИСУЙТЕСЬ ДО ШКОЛИ ЩЕ НИНІ. 108-24

ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 56th St., NEW YORK, N. Y.

Elias Rosenthal АДВОКАТ.

ЗВІСНИЙ УКРАЇНЦЯМ В АМЕРИЦІ

302 Broadway, 13th floor NEW YORK, N. Y.

Практикує понад 25 лїт в тутешних судах і перепроваджує всякі справи з успіхом.

БИ ПОВИННІ МАТИ ГАРНЕ І ЗДОРОВЕ ВОЛОСЄ. Уживайте Karatol-Stimulus Tonic, який заробігає випаданю волося, усуває порциї, сверблїє шкіри на голові і причиняє до росту гарного і здорового волося. Karatol Stimulus Tonic є найлїпшим средством до волоса для мущин і женщин.

Спеціяльна оферта: Одна фляшка $1.00, 4 фляшки $3.00. Висилаємо замовленя і гроші до: 114—

KARATOL LABORATORIES, Dept. 623, Box 1076, Binghampton, N. Y.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНЇЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ЇЇ МОЖНА НАЙТИ.

І вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

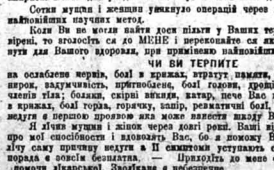

PROFESSOR Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасте ся його опіцї. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і виповадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадить Вам терпіня і усунуть всякі небезпеки.

Довгі лїта практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладженє. Все тут як найлїпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через посщщне ваступоване найновійших научних методів.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь анерівні, то згодостесь до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в кривах, хребтах, памяти, бите серця, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болї голови, кропиї, нервови, ослаблене членів тїла; болїзни, скірні вигиди, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в кривах, болї горла, горячку, запір, ревматичні болї, прищі? Ci чи і другі недуги є першою провізою яка може взяти вкадру Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини уповнять Вас про мої спосібности і вдовольнять Вас, бо я можу Вам в скорім часї. Я лїчу саму причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли вуждаєте помочи лікарської. Знайдете є необхідне. 77-89

Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!
Др. СПІЛЛІНҐЕР

Посьпішіть ся для хорих, безпомочних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє бадане.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужитя жидкостий РІЗНОЮЧИХ ЛІКІВ при помочи електричної природжа. Рівночасно в богато таких случаях, які передтим вимагали операції, можна цілі вилічитись цілком лише тим способом без ужитя ножа.

Маю в посїданю найновійші машини, при яких помочи можу вилікувати до ужитя і додати ліковіи внутрішности людського тїла і костий та шукати причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного світла в тїло і лїчити ними варикозні болїзні, як і прочими всїм недуг і людським недомагань. Той спосіб лїченя є не тільки нешкідливий, але дійсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невилічимого, не підпимаюсь лїчити. Однакож кождого, котрого узнаю до вилїченя, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часї.

ГОДИНИ офісові в понедїлки, середи, і пятницї від години 9. рано до 12. в недїлю, у вівторки і четверги від 9. рано до 8. вечером. В суботу від 9. рано до 9. вечер. В недїлї від 9. рано до 12. перед полуднем.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНҐЕР,
153 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтру 3-ої авенї і суботи.

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР

(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Европі, має 28 лїт досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, прошуку, гемороїди, шкірні, нервові, кишкові, сечові, серця, жолудка, утробу, нирок, кишок, міхура, шкіри. Як і всї недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаю при лїченю недуг крови. Голосість сповідности, почтово не лїчу. 105—

Години приняття: від 9. рано до 8. веч., в пятницї від 9. до 5. лише, в недїлї від 9. до 2.

Читайте „Свободу" і приєднуйте їй нових передплатників!

до хорих людий по всїх закутинах злучених держав!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм терпячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лїкарські услуги.

ЛЇЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОСНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 102—

Доконую всякі найтяжші операциї мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнта, спеціяльно же на пропуканну при вимови спеціяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave. (між 17 а 18 ул.)
New York City.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant.

МОЧОВІ ВІДХОДИ

рогулї в 24 годинах. Кожда голова має навиклє в Уживайте відходів.

ДАРОМ!

Кождий дістане катальоґ найтарійших річний і що хочуваних — дарем, — хто надішле нам свою адресу і залучить 4 цнт. марку на оплату пересилки. 88.

GLOBE NOVELTY CO.
Box 41, Sta. D., New York City.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялїст недуг мущинських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

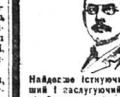

Найдовше істнуючий, найуспішнїйший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеских, котрий усе своє здаве і довголїтну практику відає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ.
II. поверх, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щоденно від 9. рано до 8. веч. В пятницї від 9 рано до 5. веч. В недїлї від 10. до 2.

ЗВІСНИЙ
Dr. GREY
СПЕЦІЯЛІСТ.
ЙОГО ОФІС ІСТНУЄ ПОНАД 30 ЛІТ.

117 E. 17th St., New York City,
близько Union Square.

Коли терпите на нирки або міхур, болї крижий, голову або груди, кашель, застуду, очему, нервовість, катар, слабости нога, горла і жолудка, серця, запір, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невралгію або яку иншу недугу ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея. Коли лікар, котрий лїчив Вас ще не вилїчив Вас, прийдіть до мене безпроволочно.

ПОРАДА ДАРОМ.—ЛІКИ $1.00

За професійну обслугу числить низькі цїни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в недїлї від 9-ої до 3-ої. 104—

КОЖДИЙ ЧЛЕН У. НАР СОЮЗА АБО ПЕРЕДПЛАТНИК „СВОБОДИ" наколи пришле 10 адресів своїх знакомих, до котрих „Свобода" не приходить, а хотїли би „Свободу" читати, отримає ДАРОМ

— ГАРНУ —
КНИЖОЧКУ

Присилайте адреси до:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВЕСЕЛЕ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ

„ВЕСЕЛЇ ВІРШІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО"

Про Мужиків, Козаків, Попів, Ксьондзів, Ляхів, Москалів, Жидів і Циганів.

Книжочка обимає 209 віршів на 282 сторонах друку.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 55 ЦЕНТІВ
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J

ФІЛЯДЕЛФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман,

ЯКИЙ ЛЇЧИТЬ УСПІШНО ХОРОБИ ЖОЛУДКА, ЛЕГКИХ, СЕРЦЯ, УТРОБИ І НЕРОК, РЕВМАТИЗМ І ВСЇ НЕДУГИ КРОВИ І СКІРНІ ВИЛЇЧИТЬ В ЯК НАЙКОРОТШІМ ЧАСІ ТАК, ЩО НЕ ПОТРЕБУЄТЕ ПЕРЕРИВАТИ СВОЄЇ РОБОТИ.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїченя недуг. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лікаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи нї, позаяк невилїчимої недуги він не береть лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 2. пол. Голосість со особисто, бо почтово не лїчу. Можете говорити по українськи.

(Продовженє зі сторони 5-ої).

З SYRACUSE, N. Y.

Вистава „Вихованець".

В недїлю, 30. вересня б. р., в тутешній парохіяльній гали Тов-ва Співацьке „Боян" відіграло поразъ перший представлене п. з. „Вихованець" під проводом п. М. Сокільського.

Се представлене випало зовсїм добре. Панї К. Шеремета відограла свою ролю (Катерини) дуже удачно, як рівнож її дїти: Іваc, Наталка і т. д. Пан О. Шеремета відіграв ролю свата поправно. Дївчата в українськім убранню так прикрасили собою сцену, що видавало ся, що се дїєть ся дійсно на Українї. Не меньше відзначили ся гостї і п. М. Мельничук в ролї парубка Семена зі своєю гикавою мовою. Богато сьміху справив п. Р. Гишка в ролї дяка, а головно своїм диригованєм і зі „скубентами — як він їх називав. А найбільше відзначила ся панна А. Гарасим в ролї Олесї. Вона заслугує на окрему похвалу за свій гарний, чудовий голос, котрий проникнув кожде серце українське тоді, коли вона співала гарні пісні. Публика нагородила її за те довготривалими оплесками

Продукції хорові випали добре, але було би ще лїпше, як би їх відспівано було в супроводї орхестри, або хоч фортепяна. Та се вже не є виною режісера.

Я чув, що публика хвалила собі се представленє, а через те я відзиваю ся до Вас, Панове Аматори, щоби Ви частїйше уряджували театральні вистави. Се вийде на користь нашому українському народови.

П. Білий.

З EAST CHICAGO, IND.

Народнє сьвято.

Дуже веселою і радісною вісткою хочу подїлити ся зі всїми нашими земляками. Се лучило ся бачити перший раз в нашій околици.

Давнїйше був тут в Іст Шікаґо віддїл У. Н. Союза, котрий по 13-тій конвенції перейшов до угорського „Собранія". Він нїчого не прославив і нїде нашої дорогої організації не боронив, але ще й поборював її, бо всї члени казали, що Союза вже нема. На сьвітї лучаєть ся нераз таке, що хтось заблудив, але трафить ся і такий чоловік, котрий дорогу знає.

Минув тому рік, коли в Іст Шікаґо один чоловік, іменем Іван Стрихарський, зачав горячу працю між ворогами нашої організації. По довшій боротьбі вдало ся йому заложити віддїл У. Н. Союза, під назвою „Товариство ім. Богдана Хмельницького". Через рік сей віддїл старав ся в тій околици познакомити з нашою справою сусїдні народи, а найбільше Угорусинів, котрі казали, що Союза нїт. Аж тепер отворили ся їм очи, коли дня 16. вересня с. р. товариство ім. Богдана Хмельницького устроїло манїфестаційний похід і чудову параду в память 260-лїтного ювилею смерти гетьмана України, Богдана Хмельницького, і посьвячени американського прапора.

В недїлю, 16. вересня с. р., о 7-мій годинї рано, вже члени з тов. І. Стрихарським поприходили, щоби прибрати галю як найкрасше, щоби вона чарувала гостий своїм виглядом, коли вони до неї зайдуть. О годинї 9.30 вже приїхала українська музика з Шікаґо, Іл. Коло години 10.30 зачали сходити ся в галю запрошені братства і товариства. Насамперед прийшло тов. ім. Івана Франка, від. 80 У. Н. Союза, з Вест Тамонд, Ілл., а відтак бр. св. Івана Хрестителя, від. 107 У. Н. Союза, з Іст Гамонд, Інд; бр. св. Николая, від. 354 У. Н. Союза, з Гарвій, Ілл.; бр. св. Михаїла, від. 67 „Собранія", з Іст Шікаґо, Інд.; бр. св. Івана Хрестителя, від. 637 „Соєдиненія", з Іст Шікаґо, Інд.; бр. св. Михаїла, від. 284 „Соєдиненія", з Оклагома, Інд.; бр. св. Михаїла, від. 116 Руского Н. Союза, з Оклагома, Інд., а на останку приїхало тов. „Запорожська Січ" з Борисайд Шікаґо, Ілл., котре своїм народним строєм і своїм виглядом зачарувало Угорусинів. Про се сьвідчили вемвокаючі оплески на честь „Січи".

О годинї 11.30 вирушили всї разом походом до церкви на богослуженє. Правда, відправа зачала ся пізно, але се вина сьвященика, о. Корби з Байтінґ, Інд., котрий пізно приїхав. По посьвяченю прапора о. Корба виголосив промову і заохочував присутних як найкрасше возвеличити годїщне сьвято. Він ставив тов. ім. Б. Хмельницького яко примір до наслїдуваня і підносив значінє обходженя ювилею та значінє гетьмана України Богдана Хмельницького.

По скінченю богослуженя похід обійшов головнїйші улиці міста і повернув назад до галї, де стояли чужинцї, котрі здіймали капелюхи перед нашим прапором, чудово пристроєним вінцями і українськими стяжками. Сей похід додав нам сили. Ся слава зібраного в числї кілька соток народу піднесла в сїй околици славу нашого товариства ім. Богдана Хмельницького, від. 68 У. Н. Союза.

В гали привитав гостий, які прибули на се торжество, місцевий організатор, п. І. Стрихарський. Він подякував всїм братствам і товариствам за їх труд, що вони покляли на сей день. В гали мов би мак сїяв підчас промови п. І. Стрихарського. Лише від часу до часу перривали його бесїду довготриваючі оплески і поздоровленя від „Січи". Не тільки наші Українцї, але й Угорусини і всї другі були дуже зацікавлені мовою п. І. Стрихарського. Вони прирекли згоду і єдність для нашого народу. На тему любови промовляли з Угорусинів пп. Данило Бера і Павло Лацко, за що зібрані нагородили їх щирими оплесками.

З Українцїв позамісцевих говорив п. Теодор Тарандій з Гарвій, Ілл.

Ряд промов закінчив наш організатор подякою всїм братствам і товариствам, а зокрема товариству „Січі", котре становило лице цїлого походу. Потім візвав присутних до забави, яка відбувала ся пізнїйше. Відтак в супроводї музики відспівано наш народний гимн: „Вже воскресла Україна". Після того зачав ся бал.

Найбільша подяка за устроєнє сего величавого сьвята належить ся п. І. Стрихарському, а потім цїлому товариству, яке без жадного оголошеня в ґазетах потрафило так торжественно возвеличити 260-лїтний ювилей смерти Богдана Хмельницького і празник посьвяченя прапора.

З сего нехай беруть всї науку, як мають підносити українську націю між несьвідомим народом і нехай се буде наукою для нашого загалу тут на чужинї.

Гість.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ЦІКАВИХ КНИЖОК
які має на складі
КНИГАРНЯ „СВОБОДИ":

Арендар. Драма в 3. діях. — Цїна 25 ц.
Американський Шляхтич. Образ з житя руських робітників, в 3-ох діях. — Цїна .....50 цнт.
Американець, вселий образ з житя народу зі співами, в трох діях. — Цїна .....15 цнт.
Абу Касимової капцї. — Арабська казка Написав Іван Франко. — Цїна 30 цнт.
Американський гимн „Май Контрі" під нотами з українськими перекладами. — Цїна .....10 цнт.
Американські трости. — Ковбок. (Казка). — Емігранти.— Дїл нашої слави і недолї. — Цїна .....15 цнт.
Амазонка. — Зайлїчне оповіданє з часів боїв між Европейцями а Індіянами в півн. Америцї. — Цїна 20 цнт.
Байки-небилиці. — Цїна .....10 цнт.
Бондарівна. Драма в 4. діях в 5. відслонах. — Цїна .....20 цнт.
Букварь для дїтий першого року науки. — Цїна враз з пересилкою 30 цнт.
Блудний син. Образ з житя нашої селеницї в Америцї у 4 актах зі співами. — Цїна .....25 цнт.
Богдан Хмельницький в Галичинї (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка горілки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дїл нашої слави і недолї. — Цїна .....15 цнт.
Великий відчитчик школи на справиці самоучитель, з великим потрібним вказівкам для початкуючих. Цїна враз з пересилкою $1.25
Весняні пісні. — Цїна .....15 цнт.
Вибір поезій Івана Франка (з житєписю автора). — Цїна .....35 цнт.
Вічний співаник. — Цїна .....5 цнт.
Весела книжочка з 17 образками. — Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий. — Містить в собі богато сьмішних віршів, дотепів і оповідань. — Цїна .....35 цнт.
Вертеп. Сцевічна картинка для колядників, що ходять по хатах в часї Різдвяних Сьвят. — Цїна .....5 цнт.
Вихованець. Народна комедія в 3. діях зі співами і танцями. — Цїна 25 цнт.
В новій темноти. — Комедія з житя русько-американського народа в 3. актах. — Цїна .....25 цнт.
Вільний чоловік і инші оповіданя. — Цїна .....40 цнт.
Весела читанка з образками. — Цїна .....15 цнт.
І. Вечері на хуторі біля Диканьки. II. Ярмарок в Сорочинцях. — Цїна 15 цнт.
Вода з природи. — Умірковаиий та чистий. (В. Винниченко). — Заграй. — Останки „Фортуни". — Дїл нашої слави і недолї. — Цїна .....20 цнт.
Граматика української мови. Уладжав В. Кодоньський і І. Огоновський. — Цїна .....40 цнт.
Гетьман Мазепа. Дуже ґарна книжка з ілюстраціями. — Цїна .....35 цнт.
Гостина сьв. Николая, драматична гра для дїтий. — Цїна .....10 цнт.
Галка смерти. — Цїна .....5 цнт.
Галицькі вивчати. (Тумористично-сатирична). — Цїна .....10 цнт.
Гевонефа. — Цїна .....30 цнт.
Гаєм ясень пали не розгорів ся і инші оповідання. — Цїна .....20 цнт.
Другий альбом найкрасших українських 25 пісень з нотами на хори мішані, мужескі і сельові. Видив Г. Е. Смолянський. — Цїна .....75 цнт.
Домашнї пташки (як варити і печи). Сьвятка Лесютина Лучанівська. Дуже практична і потрібна книжка для наших ґаздинь і дївчат. — Цїна ....75 цнт.
Дяк. Оповіданє Марка Вовчка. — Цїна .....20 цнт.
Два домини і одна фіртка. Комедія в 1. дїл. — Цїна .....15 цнт.
Два брати, з бальок Братів Ґрімів. — Цїна .....15 цнт.
Девять братів і десята сестриця Ґаля. Дуже гарне оповіданє. — Цїна 15 цнт.
Бистриця, повість з нервих лїсів християтства. — Цїна .....30 цнт
І. Жовнір. — II. Оферма. Новелєн з мійського житя. — Цїна .....10 цнт.
Журавлї. — Зі: Журавлї (вірш). Зьлетутник (оповіданє). Новінки гайдамаки (вірш). Пісні про Кандру. Пайзот Бист, оповіданє про судьбу молодого робітника-емігранта. Вицїди бере веселя тепло. — Цїна .....15 цнт.
Жителї Марса. — Цїна .....10 цнт
Жінка і її значінє в суспільнім житю — Сільський пірог (3 ілюстрації). — Смерть отаманова. — Дурень. — Дїл нашої слави і недолї. — Цїна 15 цнт.
Жіночий взир, індівідна казка. Невдалий лиш, оповіданє. — Цїна 15 цнт.
Житє, зарібки, організації і т. п. в Зчуч. Державах. — Дуже цїкава розправа про відносини праці і житя в Америцї. — Цїна .....15 цнт.
Зоря нового житя. Комедія в чотирох діях. — Цїна .....30 цнт.
З розмів війни. Сатирично ілюстрації з европейської війни. Оповідання, відомости і інформації про український нарід, про старий край і Америку, богато ілюстрацій. Понад 150 ілюстрацій. — Цїна .....30 цнт.
Збірка повістон. — Цїна .....19 цнт.
За сестрою. — Є се найгарнїйше оповіданє з козацької старини, сучасного письменника Анар. Чайковского, яке дотепер вийшло на американській Руси. — Цїна .....35 цнт.
Збірка оповідань. Цїна .....15 цнт.
Безробітє. Павло. В суді. Чорт і Микитка. Вокачка. Милосердність. Сьон і чоловік. Добра дочка.—Цїна 20 цнт.
З ріжних мнї. — Зміст: Вся людська твар з хвалою прийде (вірш). Чого нам дійсно потреба. Не плоти рани, не плоти (вірш). Найбільший духовий поет (Дант Алїґієр). Михайло Петрович Старицький, батько українського театру і визначний український поет. Як будуть їти шашї? Анїбе та пустельник (оповіданє). Дещо цїкавого із природи і науки. Зі сьвіта.—Цїна 15 цт.
За вольности України. — Цїна ...5 цнт.
З кого єсь насьміваюсь, з того люди будуть сьміяти. — Поема Петрушки. — Модний адвокат. Збірка оповідань. — Цїна .....10 цнт.
Іван Кошелченко і инші оповіданя. — Цїна .....20 цнт.
Іван Дурак та инші оповіданя. Цїна 25 цнт.
Історія заложеня Заучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До Ніцше, що сьмієть ся з инші людини. — Як Сніжка пось по ночи водило і що то було? (1 ілюстрація). — Бог на землї (Індійска казка). — Слїпа. — Дїл нашої слави і недолї. — Цїна 15 ц.
Із зьвіриного царства. Перша сотня найкрасших казок. — Цїна .....20 цнт.
Історія про трійчу одежу.—Цїна 10 ц.
Історія про дївочу сорочку та про ріжні її пригоди: розкоші, смутки, щастє й нещастє серед змінчивого сьвіта. — Цїна .....40 цнт.
Історія про малого Пляпика як хотїв морозенко замучити його в лїсї. — Цїна .....20 цнт.
Ілюстрована збірка. Вуся (3 ілюстрації). Катерина (3 ілюстрації). Ніч і Семірамида (2 ілюстрації). Лист турецького султана Запорожським козакам. Відповідь Запорожських козаків турецькому султанови (1 ілюстрація). Алькоголїзм і дїти (1 ілюстрація). — Цїна .....20 цнт.
Історія України-Руси. Написав Олександер Барвінський. — Цїна ....40 цнт.
Іцко-Сьвят, комедія в 1. дїл.—Цїна 10 ц.
Інституткa. Незвичайно гарне оповіданє. — Цїна .....15 цнт.
Історія про гарну Магелону і Графа Пентра. — Цїна .....25 цнт.
Князь і жебрак. Переклав Володимир Деркурка. — Цїна .....50 цнт.
Козацька пісня. Оповіданє в косьмісті старовини. В чій книжцї є представлене, як наші предїди козаки уміли шанувати свої національні сьвятощі і як мстили ся за зраду. — Цїна ..40 цнт.
Книжочка розумовка. Дуже практична книжочка до обчислювання всяких рахунків; повна є пожиточна так для шкільних задумок, — Цїна 15 цнт.
Коротка історія Руси до зруйнованя Січи. Містить ґосталу образків руських князїв і гетьманів. — Цїна ..10 цнт.
Кривавий Ілмаєнко. Новоческий роман. — Цїна .....35 цнт.
Людоїди і инші оповіданя. Цїна 25 цнт.
Листи з поєзд. II. Лист шинкаря до чорта і инші оповіданя. Цїна 25 цт.

Замовляйте посилайте на адресу:
„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЧЕРЕЗ ДОВГІ РОКИ, УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ (САМІ МУЩИНИ) ПРИХОДИЛИ ДО МОГО ПРИВАТНОГО ОФІСУ.

Я є спеціяліст зі всїх особистих недуг, як прим. гемороїди, і т. п. Хронічні недуги (у кишках), недуги крови, нирок, міхура і других органів. Нові або старі випадки. Не ждіть. Курацію в офісї дуже Вам в умірковаиих цїнах. Я доставляю ліки. Прийдіть перше до мене, і дожидайте часу, гроші і терпіж. 30 лїт досьвіду. „Практика удосконалює".

ЛИШЕ МУЩИНИ. При помочи мінїрал. Др. Брайн може поспитати Вам, як можете бути вилїченим в можливо найкоротшім часї, а також сказати Вам цїну. Я також офіс говорить сї також Вамою мовою. Моя адреса:

Dr. BRYAN, 333 E. 17 St., New York City

(близько 2-ої авенї)

Офіс відчинений: від 9-ої рано до 8-ої вечер., в недїлї від 9-ої до 1-ої в пол.

КНИЖОЧКИ ПЛАТНИЧІ

для Братств і Товариств до вписуваня місячних вкладок, можна дістати в друкарни „Свобода" по цїні 7 цнт. штука.

ХОРІ ЛЮДИ!

Чи не страшни Ви терпеливости завдяки своїй недузї.

З дня на день з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Представте собі сьвітлих хорих я уже вилїчив та скільки хорих я утримуємо житє. Коли Вам житє надоїло задля пробуваня ріжних лїкарств і коли відчуваєте, що Вам стан здоровя стало погіршесь, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам нїяковито дарром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє оздоровити і поспішить Вам о вашій недузї. Лїчу уже через 20 лїт з добрим успіхом всї недуги, як: нездоньність, нечистість крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—123—

Недуги заразливі і нервові лїчу за помочию електричних апаратів і „X лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лїкар подїлає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до знаного всїм

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (между Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone: Gramarcy 3823.

Години приняття: від 10. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 1. пополудни.

140 EAST 22 ST, N.Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований побід 35 лїт. На лїченю нїчого нїшого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо лїчить ся без операциї і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без згляду як старі і тяжкі, скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Ні один дохір заплати, аж Ви вістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8. В недїлї від 10. до 1.

(Близько 75-ої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

Золота бранзолетна годинка даром для Вас.

Пішу спосіб розголошуваня товару дає нам можність давати зовсїм даром сю гарну позолочувану бранзолетну годинку. Прийшліть нам своє ім'я і адресу, а ми пішемо Вам всї поясненя. 123:25

The BAKER SALES CO.
Dept. C. F.
741 Rebecca Avenue,
WILKINSBURG, PA.

ДЕНТИСТ

Dr. EMIL EICHEL (зі Львова)

49½—1st Ave., (cor. 3rd St.) NEW YORK, N. Y.

Виробляє зуби з золота 22 каратового, які виглядають як Ваші власні, пльомбує зіпсовані зуби і вправляє зубки без болю. Робота чиста і ґарантована а так дешева, що оплатить ся Вам і здалека приїхати. Години офісові від 10. рано до 9. вечерам (крім пятниці), в недїлю від 10. рано до 2. пополудни. 121—

Хто докаже, що Кальварійське Лїчиче Вино не є успішне, зверяємо гроші.

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ
Reg. U. S. Patent Office
ЛІЧИЧЕ ВИНО.

Поначе чудесом оцїлило сотки людий від передчасної смерти. ВИЛЇЧИТЬ І ВАС коли терпите на запір, розвільнене і другі хвороти жолудка, коли терпите на брак апетиту, млоїть Вас, болить Вас голова, дістаєте великі сни обвіяни під очима, худнете з дня на день, то не чекайте як стане занадто, вилїчити як страшнуш, але сейчас купуйте собі КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Лїчиче Вино. Одна бутелька $1.00 у аптикарів, вагента або пишіть до самої фірми: 116:27

D. WROBLEWSKI & CO.,
єдинокі фабриканти і властителї,
196 E. 4th St., Dept. P-B.,
New York City.

Стережіть ся лихих підробів.

ЛІКАР з поверх 37-лїтною практикою.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ ЛІКАРСЬКОЇ ПОМОЧИ.

Много з много людий терпить і болїє від всїляких недуг і не находить помочи. Дармо витрачують свої гроші на всїлякі средства і лїки задля незнаня анґлійської мови. І чому Проф. Оуен, М. Д. приймав тисячі людий до доброго здоровя? Бо він через довгі лїта своєї лїкарської практики студіював кожду недугу так довго, аж пізнав усї причини і можливости. Коли Ви терпите на якубудь недугу, і коли Вас лїчено одним без успіху, не ждіть довше — прийдіть і видайте порадь, а се не вимітує Вас нїчого. Тоді Проф. Оуен, М. Д. скаже Вам, чи є яка поміч на відзискане Вашого здоровля і можливости. Кроме многих ріжнородних недуг Др. Оуен лїчить пропуклину без операциї і різаня.

Тому на знайомлїйте, аж прийдіть сейчас або скажіть з подробиями Ваші терпіня і домагаєте у Вашій рідній мові на отсю адресу:

PROF. OWEN, 221 E. 17th STREET, Dept. 12., NEW YORK, N. Y.

Годинн офісові: Щоденно від 10-ої до 5-ої. В недїлї від 10-ої до 1-ої. У вівторки і пятницї аж до 8-ої години вечер.